

Nr 8 A.

Godkänd av första kammaren den 7 april 1923.

Godkänd av andra kammaren den 7 april 1923.

*Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av vissa
utav Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen under
åttonde huvudtiteln gjorda framställningar.*

(Statsutskottets utlåtande nr 8).

Till Konungen.

Departementet.

1:o) I den till riksdagen den 8 januari 1923 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1923—1924 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, i avseende å åttonde huvudtiteln (punkt 1), föreslagit riksdagen att i riksstaten uppföra ordinarie anslaget till departementschefen med dess nuvarande årsbelopp, 24,000 kronor.

Departementet.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen i riksstaten uppfört det ordinarie anslaget till departementschefen med dess nuvarande årsbelopp, 24,000 kronor.

2:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom framlagda förslag (punkt 2) har riksdagen

Bihang till riksdagens protokoll 1923. 14 saml. Nr 8 A.

dels medgivit sådan ändring i den för ecklesiastikdepartementet gällande tjänsteförteckning, att i stället för 8 andre kanslisekreterare må upptagas allenast 7 andre kanslisekreterare;

dels godkänt följande stat för ecklesiastikdepartementet att tillämpas från och med den 1 juli 1923:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän <i>förslags-</i>		
<i>anslag</i>	kronor	239,400: —
Vikariatsersättningar <i>förslagsanslag</i>	»	6,200: —
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare		
m. m.	»	33,000: —
	<u>Förslagsanslag</u>	<u>kronor 278,600: —</u>

dels medgivit, att av anslaget till avlöningar åt icke-ordinarie befattningshavare m. m. ett belopp av högst 3,000 kronor må användas till arvoden åt sådana befattningshavare inom ecklesiastikdepartementet, vilka förordnats att tjänstgöra såsom extra föredragande inom departementet;

dels ock minskat det under riksstatens åttonde huvudtitel under rubriken: departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli uppförda ordinarie förslagsanslaget från dess nuvarande årsbelopp 300,200 kronor med 21,600 kronor till 278,600 kronor.

Arkiv, bibliotek och museer.

Arkiv,
bibliotek
och museer.

3:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 3) föreslagit riksdagen att i riksstaten uppföra det ordinarie förslagsanslaget till riksarkivet med oförändrat årsbelopp, 163,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen i riksstaten för budgetåret 1923—1924 uppfört det ordinarie förslagsanslaget till riksarkivet med oförändrat årsbelopp, 163,000 kronor.

4:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom framlagda förslag (punkt 4) har riksdagen upptagit det i riksstaten under arkiv uppförda ordinarie reservationsanslaget till inköp av arkivalier och tryckta arbeten för riksarkivet, nu för år 2,000 kronor, med ett till 1,000 kronor nedsatt belopp.

5:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 5) har riksdagen

dels i riksstaten uppfört det ordinarie anslaget till landsarkiven med oförändrat årsbelopp, 39,405 kronor;

dels ock — med uteslutande ur riksstaten av de nu där uppförda reservationsanslagen till inköp av arkivalier och tryckta arbeten för landsarkiven i Vadstena, Uppsala, Göteborg och Lund samt för arkivdepån i Visby å ett sammanlagt årsbelopp av 1,100 kronor — under landsarkiven uppfört ett ordinarie reservationsanslag till inköp av arkivalier och tryckta arbeten för landsarkiven med ett belopp av 1,100 kronor att av Eders Kungl. Maj:t fördelas mellan de särskilda landsarkiven och arkivdepån i Visby.

6:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6) har riksdagen anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 11,900 kronor att utgå till arvode åt en amanuens vid landsarkivet i Uppsala med högst 2,500 kronor samt åt en amanuens vid vart och ett av landsarkiven i Vadstena och Göteborg med högst 1,800 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t, vad angår vart och ett av dessa belopp, att, om särskilda förhållanden skulle därtill föranleda, bestämma om medlens användande till ersättning åt flera extra biträden vid landsarkivet i fråga, samt till ersättning åt extra biträden vid landsarkivet i Uppsala med högst 2,000 kronor, vid landsarkivet i Lund med högst 2,200 kronor, vid landsarkivet i Göteborg med högst 1,000 kronor och vid landsarkivet i Vadstena med högst 600 kronor.

7:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7) har riksdagen

dels ökat den i staten för kungl. biblioteket uppförda anslagsposten till avlöningar åt icke-ordinarie befattningshavare, nu för år 44,000 kronor, med 2,132 kronor till 46,132 kronor;

dels ur samma stat avfört det där nu uppförda förslagsanslaget, högst, å 2,400 kronor till nattlig bevakning av kungl. bibliotekets byggnad;

dels ock med anledning härav i riksstaten minskat det ordinarie förslagsanslaget till kungl. biblioteket, nu 215,700 kronor för år räknat, med 268 kronor till 215,432 kronor.

8:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8) har riksdagen till katalogiseringsarbeten inom kungl. biblioteket, enligt

Arkiv,
bibliotek
och museer.

av Eders Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser, för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag å 19,000 kronor.

9:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9) har riksdagen till slutförande av redigeringen av den för Sveriges offentliga bibliotek gemensamma accessionskatalogens 37:e årgång, omfattande år 1922, samt för påbörjande av redigeringen för accessionskatalogens 38:e årgång, omfattande år 1923, för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag å 5,000 kronor, att användas enligt av Eders Kungl. Maj:t meddelade föreskrifter.

10:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10) har riksdagen till bokinköp och bokbindning för kungl. biblioteket för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 20,000 kronor.

11:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 11) har riksdagen till arvodesökning åt bibliotekarien vid stifts- och läroverksbiblioteket i Linköping och till arvode åt vaktmästaren vid samma bibliotek anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 2,600 kronor, att utgå enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

12:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12) har riksdagen för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 1,960 kronor till täckande av under år 1921 uppkommen brist i stifts- och läroverksbibliotekets i Linköping räkenskaper.

13:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 13) föreslagit riksdagen att såsom bidrag till uppehållande av pedagogiska bibliotekets verksamhet anvisa för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 12,900 kronor, att utgå under de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

I den begärda summan ingår hyra för bibliotekets lokaler med ett belopp av 4,875 kronor, vilket belopp beräknats *dels* med hänsyn till en sedan en lång följd av år intill den 1 oktober 1923 utgående årshyra av 3,100 kronor, minskad med 400 kronor, motsvarande ersättning för viss av biblioteket uthyrd lokal, *dels ock* med hänsyn till en för hyresåret 1 oktober 1923—1 oktober 1924 begärd ökad hyra av 6,500 kronor, minskad med 600 kronor, motsvarande er-

sättning för samma uthyrda lokal. Enligt vad riksdagens vederbörande utskott inhämtat, har styrelsen för Whitlockska samskolans byggnadsaktiebolag, i vars fastighet biblioteket är inrymt, förklarat att styrelsen — under förutsättning av förnyat hyresavtal med biblioteket för hyresåret 1924—1925 — icke komme att höja hyran utöver det för hyresåret 1923—1924 utgående beloppet.

Arkiv,
bibliotek
och museer.

Riksdagen, som icke funnit något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, har såsom bidrag till uppehållande av pedagogiska bibliotekets verksamhet anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 12,900 kronor, att utgå under de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

14:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 14) har riksdagen såsom bidrag till avlöning åt en skandinavisk bibliotekarie vid nordiska avdelningen av S:te Genevièvebiblioteket i Paris för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 1,500 kronor, att utgå enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott meddela.

15:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 15) har riksdagen i riksstaten uppfört det ordinarie förslagsanslaget till nationalmuseum med oförändrat årsbelopp, 151,100 kronor.

16:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 16) har riksdagen i riksstaten under rubriken nationalmuseum såsom särskilda ordinarie anslag uppfört

a) reservationsanslaget till målnings- och skulptursamlingarnas ökande med 30,000 kronor;

b) reservationsanslaget till inlösen av levande svenska konstnärers arbeten med 25,000 kronor;

c) reservationsanslaget till handtecknings- och gravyrsamlingarnas ökande med 6,500 kronor;

d) reservationsanslaget till samlingarnas vård och underhåll samt expenser med 11,000 kronor;

e) reservationsanslaget till ökande av samlingen av konsthantverk med 8,000 kronor;

f) reservationsanslaget till boksamlingen med 2,000 kronor;

g) reservationsanslaget till utländska studieresor utan angivet belopp.

Arkiv,
bibliotek
och museer.

17:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 17) har riksdagen till försäkring och transport av konstföremål, som äro eller varda deponerade hos nationalmuseum, för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 2,500 kronor.

18:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 18) har riksdagen av det utav 1918 års riksdag till konservering av handteknings- och gravyrinsamlingar inom nationalmuseum beviljade anslaget å 25,000 kronor för budgetåret 1923—1924 såsom extra reservationsanslag anvisat återstoden eller 2,500 kronor.

19:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 19) har riksdagen medgivit, att av besparingar, som uppkommit av det av 1916 års riksdag beviljade anslaget till inredning av en utställningssal i nationalmuseum, må användas *dels* till biblioteksinredning i samma sal ett belopp av 1,236 kronor, *dels ock* för inbindning för bok- och planschsamlingen ett belopp av 750 kronor.

20:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 20) föreslagit riksdagen att till konserveringsarbeten för statens tavelnsamling å Gripsholms slott för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra reservationsanslag av 12,000 kronor.

Såväl av den i ärendet förebragta utredningen som genom besök, som ledamöter av riksdagens vederbörande utskott å ort och ställe gjort, har riksdagen blivit övertygad om, att särskilda åtgärder äro nödvändiga för Gripsholmssamlingens iståndssättande. Då riksdagen ansett sig böra bifalla det föreliggande förslaget, har riksdagen dock velat framhålla, att riksdagen icke funnit anledning taga ställning till det av nationalmuseichefen i ärendet framlagda konserveringsprogrammet i dess helhet. I den mån anslag framdeles kommer att för ändamålet erfordras, förutsätter riksdagen, att kraven härutinnan underkastas förnyad och ingående prövning, och bör givetvis varje gång nytt äskande i ämnet föreläggas riksdagen redogörelse lämnas för de åtgärder, som blivit i konserveringssyfte vidtagna förmedelst de senast av riksdagen för ändamålet beviljade anslagsmedel.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till konserveringsarbeten för

statens tavelssamling å Gripsholms slott för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 12,000 kronor.

Arkiv,
bibliotek
och museer.

21:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 21) har riksdagen till underhåll och vård av livrustkammarens samlingar m. m. anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 17,500 kronor, att utgå med den fördelning, som av Eders Kungl. Maj:t bestämmes.

22:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 23) har riksdagen

dels minskat den i ordinarie staten för naturhistoriska riksmuseet uppförda anslagsposten till tjänsteresor för intendenten och assistenten, nu för år 4,000 kronor, med 2,000 kronor till 2,000 kronor;

dels minskat de i samma stat uppförda anslagsposterna till honorar åt yngre naturforskare för vetenskaplig bearbetning av museets samlingar, nu för år 6,000 kronor, samt till konservatorselever, nu för år 2,000 kronor, med respektive 3,000 kronor och 1,000 kronor till respektive 3,000 kronor och 1,000 kronor;

dels ock i anledning härav i riksstaten upptagit det ordinarie anslaget till avlöningar m. m. till naturhistoriska riksmuseet, nu för år 198,112 kronor, med ett till 196,112 kronor nedsatt belopp, samt det ordinarie reservationsanslaget till samma museum, nu för år 44,800 kronor, med ett till 40,800 kronor nedsatt belopp.

23:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 24) har riksdagen för budgetåret 1923—1924 anvisat

dels till beredande under tiden 1 juli 1923—30 juni 1924 av ett personligt arvodestillägg åt assistenten vid naturhistoriska riksmuseets botaniska avdelning G. A. H. Dahlstedt ett extra anslag av 500 kronor;

dels till arbetsbiträde vid naturhistoriska riksmuseets etnografiska avdelning ett extra anslag av 2,000 kronor;

dels ock till beredande av tillfällig avlöningsförbättring under tiden 1 juli 1923—30 juni 1924 med ett belopp av högst 500 kronor åt en var av preparatorerna vid naturhistoriska riksmuseet C. G. Swedén, A. Karlsson och J. E. G. Eriksson, utan rätt för dem att å denna avlöningsförbättring åtnjuta dyrtidstillägg, ett extra anslag av 1,500 kronor.

Arkiv,
bibliotek
och museer.

24:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 25) har riksdagen till tackande av motsedd brist *dels* i anslaget till expenser för naturhistoriska riksmuseets avdelningar vid Frescati, *dels ock* i anslaget till expenser samt vård, underhåll och förkovran av museets etnografiska avdelning anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 21,700 kronor, att utgå med den fördelning, som av Eders Kungl. Maj:t bestämmes.

25:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 26) föreslagit riksdagen att för budgetåret 1923—1924 såsom extra anslag anvisa *dels* till bestridande av kostnaderna för överflyttning till lokaler i kvarteret Grönlandet norra av föremål, tillhörande riksmuseets etnografiska avdelning, ävensom för anskaffande av vissa inventarier m. m. ett belopp av 5,012 kronor, *dels ock* till uppvärmning, belysning, städning m. m. av ifrågakvarteret lokaler ett belopp av 1,750 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag avser beredande av möjlighet till uppställning i vetenskapsakademiens förutvarande hus i kvarteret Grönlandet norra av en del av de riksmuseets etnografiska avdelning tillhöriga för närvarande nedpackade samlingarna. Riksdagen har mött det föreliggande förslaget med stor tvekan, enär detsamma kan befaras äventyra eller förrycka det definitiva ordnandet av avdelningens byggnadsfråga. Det ekonomiska läget gör det emellertid ovisst, när en lösning av denna fråga kan ske. På grund härav och under uttrycklig förutsättning att här nu endast är fråga om ett provisorium, har riksdagen, som ej funnit anledning till erinran mot de äskade anslagsbeloppen, ej ansett sig böra motsätta sig bifall till det föreliggande förslaget.

Under återropande av vad sålunda anförts, får riksdagen anmäla, att riksdagen för budgetåret 1923—1924 såsom extra anslag anvisat *dels* till bestridande av kostnaderna för överflyttning till lokaler i kvarteret Grönlandet norra av föremål, tillhörande riksmuseets etnografiska avdelning, ävensom för anskaffande av vissa inventarier m. m. ett belopp av 5,012 kronor;

dels ock till uppvärmning, belysning, städning m. m. av ifrågakvarteret lokaler ett belopp av 1,750 kronor.

26:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 27) har riksdagen till nordiska museet anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 126,550 kronor att, under villkor att en ledamot

i museets nämnd är av Eders Kungl. Maj:t förordnad ävensom på de övriga villkor, Eders Kungl. Maj:t må föreskriva, utgå till nämnden för att enligt dess bestämmande användas till museets ändamål.

27:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 30) har riksdagen till kulturhistoriska museet i Lund anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 25,000 kronor, att under de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna skäl föreskriva, utgå till styrelsen för kulturhistoriska föreningen för södra Sverige för att användas för museets förvaltningsomkostnader och i främsta rummet till avlöning åt två vetenskapligt och fackmässigt utbildade biträden vid museet.

28:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 31) har riksdagen till arvode åt en amanuens vid lapska avdelningen av Norrlands kulturhistoriska museum i Härnösand för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 5,000 kronor, att utgå enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

29:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 32) har riksdagen till musikhistoriska museet för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 4,000 kronor att på de villkor och under de förbehåll, Eders Kungl. Maj:t kan finna skäl föreskriva, utgå till museets styrelse för museets ändamål.

30:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 33) föreslagit riksdagen att till svenska skolmuseet anvisa för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag å 10,000 kronor, att på de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott bestämma, utgå till centralstyrelsen för Sveriges allmänna folkskolläraryörening för museets ändamål.

I det av Eders Kungl. Maj:t för museet begärda anslagsbeloppet, 10,000 kronor, ingår beräknad lokalhyra med ett belopp av 5,250 kronor. Enligt vad riksdagens vederbörande utskott inhämtat, har styrelsen för Whitlockska samskolans byggnadsaktiebolag, i vars fastighet museet är inrymt, förklarat, att styrelsen — under förutsättning av förnyat hyresavtal med museet för hyresåret 1924—1925 — icke komme att höja hyran utöver det för hyresåret 1923—1924 utgående beloppet.

Riksdagen som icke har något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, får anmäla, att riksdagen till svenska skolmuseet an-

Arkiv,
bibliotek
och museer.

visat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag å 10,000 kronor, att på de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott bestämma, utgå till centralstyrelsen för Sveriges allmänna folkskolläraryörening för museets ändamål.

Kyrkliga ändamål.

Kyrkliga
ändamål.

31:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 34) har riksdagen i riksstaten upptagit det ordinarie förslagsanslaget till kleresistaten med ett belopp av 90,000 kronor.

32:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom (punkt 35) gjorda framställning har riksdagen i riksstaten upptagit det ordinarie förslagsanslaget till lappmarks ecklesiastikverk, kyrkliga ändamål, med ett belopp av 4,000 kronor.

33:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 36) har riksdagen i riksstaten upptagit det ordinarie förslagsanslaget till ersättning för prästerskapets tionde, nu 4,294,400 kronor, med ett belopp av 4,377,500 kronor.

34:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 37) har riksdagen i riksstaten upptagit det ordinarie anslaget till ersättning för vissa prästerskapet tilldelade statsanslag med ett belopp av 304,752 kronor.

35:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 38) har riksdagen i riksstaten upptagit det ordinarie förslagsanslaget till ersättning åt vissa församlingar till följd av lindring i främmande trosbekännares skattskyldighet med ett belopp av 40,000 kronor.

36:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 39) har riksdagen i riksstaten upptagit det ordinarie anslaget till pastor vid svenska Gustafs församlingen i Köpenhamn med ett belopp av 6,000 kronor.

37:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 40) har riksdagen

dels av det utav 1920 års riksdag beviljade extra anslaget till tre stipendier för utbildande vid universitet av präster, förtrogna med finska språket, för budgetåret 1923—1924 anvisat återstoden, 2,250 kronor;

dels ock för enahanda ändamål beviljat ytterligare ett extra anslag av 8,550 kronor samt därav för budgetåret 1923—1924 anvisat ett belopp av 1,350 kronor;

med rätt för Eders Kungl. Maj:t att meddela de närmare bestämmelser, som må erfordras rörande de sålunda anvisade medlens användande.

38:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 41) föreslagit riksdagen, att såsom bidrag till avlönande av svenska sjömanspräster i vissa utländska hamnstäder anvisa för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 41,500 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen, såsom bidrag till avlönande av svenska sjömanspräster i vissa utländska hamnstäder anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 41,500 kronor.

39:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 43) har riksdagen till avlöning åt pastorn vid svenska Victoriaförsamlingen i Berlin anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 6,000 kronor.

40:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 44) har riksdagen av det av 1917 års riksdag såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för uppförande i Kristiania av en svensk kyrka jämte församlingshus beviljade anslaget av 125,000 kronor anvisat för budgetåret 1923—1924 såsom extra reservationsanslag återstoden eller 50,000 kronor, att utgå på de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

41:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 45) har riksdagen i riksstaten upptagit det ordinarie anslaget till domkapitlens expeditioner med ett belopp av 91,350 kronor.

42:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 46) har riksdagen till ökade arbetskrafter vid domkapitlens expeditioner anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 29,490 kronor.

Kyrkliga
ändamål.

43:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 47) har riksdagen

A) medgivit, att provisorisk lönereglering enligt följande grunder må under tiden 1 juli 1923—30 juni 1924 gälla i fråga om notari-er och amanuenser vid de ecklesiastika konsistorierna, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av dessa grunder må befinnas erforderliga:

1) Det provisoriska avlöningstillägget utgår med följande belopp för hela året räknat:

a) till notarie vid domkapitel med 2,500 kronor, dock att avlöningstillägget icke må utgå med högre belopp än att detsamma jämte den inkomst, vederbörande på grund av gällande lönereglering åtnjuter av sportler, uppgår till: beträffande notarien vid Visby domkapitel sammanlagt högst 2,500 kronor och beträffande notarie vid annat domkapitel sammanlagt högst 2,700 kronor;

b) till notarien vid Stockholms stads konsistorium med 1,800 kronor;

c) till amanuens vid domkapitlen i Uppsala och Luleå med 1,700 kronor, vid domkapitlen i Linköping, Skara, Strängnäs, Växjö och Lund med 1,500 kronor samt vid domkapitlen i Västerås, Göteborg, Karlstad och Härnösand med 1,000 kronor.

2) Av det provisoriska avlöningstillägget till notarie utgöra två tredjedelar lön och en tredjedel tjänstgöringspenningar. För amanuens utgår avlöningstillägget i samma ordning som arvodet;

B) till bestridande av kostnaderna för omförmälda provisoriska lönereglering anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra förslagsanslag av 42,000 kronor, av vilket anslag högst 883 kronor 33 öre må enligt av Eders Kungl. Maj:t meddelade föreskrifter användas till höjande av ersättningen för vikariat under konsistorienotaries semester.

44:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 48) har riksdagen i riksstaten under rubriken: Kyrkors underhåll med oförändrade årsbelopp upptagit följande anslag nämligen: *dels* det ordinarie anslaget för nämnda ändamål med ett belopp av 1,028 kronor, *dels ock* det ordinarie förslagsanslaget: ersättningar med ett belopp av 169,400 kronor.

45:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 49) har riksdagen i riksstaten upptagit det ordinarie anslaget till svenska kyrkan i Paris med ett belopp av 4,119 kronor.

Kyrkliga
ändamål.

Akademier m. m.

46:o) I överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 50) har riksdagen i riksstaten upptagit det ordinarie anslaget till svenska akademien med oförändrat årsbelopp eller 8,250 kronor.

Akademier
m. m.

47:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 51) har riksdagen i riksstaten för budgetåret 1923—1924 upptagit det ordinarie anslaget till vetenskapsakademien, nu för år 11,460 kronor, med ett till 10,000 kronor nedsatt belopp.

48:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 52) har riksdagen medgivit, att till gottgörelse åt vetenskapsakademien för av akademien erlagda köpeskillingsmedel för tomterna nr 1, 2, 3 och 4 i kvarteret Grönlandet norra i Stockholm må under år 1923 tagas i anspråk ytterligare ett belopp av 3,000 kronor av den under statskontorets förvaltning ställda fond å för närvarande 101,480 kronor, som utgöres av deponerade köpeskillingsmedel för fastigheten nr 7 i kvarteret Näckström i Stockholm.

49:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 53) har riksdagen för budgetåret 1923—1924 till utarbetande av en katalog över svensk naturvetenskaplig litteratur anvisat ett extra anslag av 2,500 kronor.

50:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 54) har riksdagen på ordinarie stat för vitterhets-, historie- och antikvitetssakademien under rubrik: Lönefyllnad åt den Hjertbergske antikvariern uppfört ett belopp av 4,220 kronor samt förty i riksstaten för budgetåret 1923—1924 uppfört det ordinarie förslagsanslaget till akademien med 98,920 kronor.

51:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 55) har riksdagen i riksstaten under rubriken vitterhets-, historie- och antikvitetssakademien såsom särskilda ordinarie reservationsanslag uppfört

Akademier
m. m.

dels anslaget till underhåll och förökande av de under akademiens inseende ställda samlingar med 18,000 kronor;

dels anslaget till tryckningskostnader samt utgivande av planschverk över fornsaker och andra märkvärdiga föremål i statens historiska museum m. m. med 18,000 kronor;

dels anslaget till rese- och transportkostnader, fornlämningars vård, lyshållning m. m. med 7,000 kronor;

dels anslaget till underhåll och fortsättning av inredningen i statens historiska museum och myntkabinettet med 2,000 kronor;

dels anslaget till undersökning och beskrivning av fäderneslandets fornlämningar m. m. med 6,000 kronor;

dels ock anslaget till Visby ruiners vård och underhåll utan angivet belopp.

52:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 56) har riksdagen för beredande av ökade medel för de ändamål, som avses med de å ordinarie stat för vitterhetsakademien uppförda reservationsanslagen till rese- och transportkostnader, fornlämningars vård, lyshållning m. m. samt till undersökning och beskrivning av fäderneslandets fornlämningar m. m., för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag å 15,000 kronor, att användas huvudsakligen för akademiens utgifter för resekostnader för fornminnesvården.

53:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 57) har riksdagen till beredande av ökade medel till avlönande av icke-ordinarie befattningshavare vid vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 25,200 kronor.

54:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 58) föreslagit riksdagen att till konserveringsarbeten under riksantikvariens inseende å S:t Annæ, Bara, Elinghems, Hyssna, S:t Ibbs och Kärnbo ödekyrkor eller kyrkoruiner ävensom å Väderskärs kapell och Stegeborgs slottsruin för budgetåret 1923—1924, anvisa ett extra reservationsanslag av 8,000 kronor, med den fördelning på ifrågavarande byggnader, som riksantikvarien efter förefallande behov kan finna gott bestämma.

Riksdagen, som anser nödvändigt, att statens medverkan för konserveringsarbete av förevarande art begränsas allenast till fall,

då det gäller bevarandet av byggnader av större kulturellt eller historiskt intresse, har, trots att tvekan i ett par av nu ifrågavarande fall torde kunna hysas, icke velat motsätta sig Eders Kungl. Maj:ts förslag i förevarande punkt. Riksdagen har alltså till konserveringsarbeten under riksantikvariens inseende å S:t Annæ, Bara, Elinghems, Hyssna, S:t Ibbs och Kärnbo ödekyrkor eller kyrkoruiner ävensom å Väderskärs kapell och Stegeborgs slottsruin för budgetåret 1923—1924, anvisat ett extra reservationsanslag av 8,000 kronor, med den fördelning på ifrågavarande byggnader, som riksantikvarien efter förefallande behov kan finna gott bestämma.

55:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 59) har riksdagen i riksstaten med oförändrade årsbelopp upptagit

dels det ordinarie anslaget till avlöningar m. m. vid akademien för de fria konsterna med 75,525 kronor;

dels ock det ordinarie reservationsanslaget till akademien med 34,200 kronor.

56:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 60) har riksdagen till beredande av ökade medel till vissa i staten för akademien för de fria konsterna uppförda ändamål, nämligen: till belysning, undervisningsmaterieell m. m., till samlingarnas ökande och underhåll, till städning, renhållning samt betjäningens beklädnad ävensom till elevernas studieresor anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 11,300 kronor.

57:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 61) har riksdagen såsom bidrag till uppehållande av verksamheten vid den vid konsthögskolan anordnade skolan för dekorativ konst för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 14,000 kronor.

58:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 62) har riksdagen såsom bidrag till gäldande av kostnaderna för nya ångpannor i akademiens för de fria konsterna byggnad vid Fredsgatan i Stockholm för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag å 25,000 kronor.

59:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 63) har riksdagen i riksstaten upptagit med oförändrade årsbelopp

dels det ordinarie anslaget till avlöningar m. m. vid musikaliska akademien med 81,935 kronor;

Akademier
m. m.

dels ock det ordinarie reservationsanslaget till musikaliska akademien med 25,000 kronor.

60:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 64) har riksdagen till beredande av ökade medel för följande i musikaliska akademiens stat upptagna ändamål anvisat för budgetåret 1923—1924 såsom extra anslag:

dels beträffande anslaget till arvoden åt biträdande lärare och andra utgifter för undervisningen ett belopp av 5,000 kronor;

dels i fråga om anslaget för biblioteket ett belopp av 1,500 kronor;

dels ock vad angår anslaget till expenser m. fl. dylika utgifter, däribland instrumenters vård och underhåll, ett belopp av 6,000 kronor.

61:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 65) har riksdagen i riksstaten upptagit det ordinarie anslaget till kungl. operan med oförändrat årsbelopp eller 150,000 kronor.

62:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 66) har riksdagen till gäldande av årspremier för brandförsäkring av operabyggnaden och dramatiska teaterns byggnad samt av viss, staten tillhörig, huvudsakligen i nämnda byggnader förvarad lösegendom ävensom av en utav departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 8 januari 1923 omnämnd magasinsbyggnad och där förvarad lösegendom för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 52,910 kronor att utgå med den fördelning, som av Eders Kungl. Maj:t bestämmes.

Universiteten, den medicinska undervisningen m. m.

Universi-
teten, den
medicinska
undervis-
ningen m. m.

63:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 67) har riksdagen i riksstaten uppfört det ordinarie förslagsanslaget till universitetskanslersexpeditionen med dess nuvarande årsbelopp, 23,300 kronor.

64:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 68) föreslagit riksdagen att *dels* medgiva, att vid Uppsala universitets skogsförvaltning må anställas ytterligare två skogsvaktare med den avlöning och de övriga förmåner samt med de skyldigheter, som nu tillkomma skogsvaktare vid universitetet;

dels ur den i utgiftsstaten uppförda avdelningen A) Avlöningar m. m. utsluta vad på sätt i statsrådsprotokollet över ecklesiastik-ärenden den 8 januari 1923 angivits där förekommer om ersättningar av allmänna medel åt personal vid universitetets egendoms- och skogsförvaltning samt under samma avdelning uppföra till rektors honorarium ett belopp av 2,000 kronor;

dels fastställa de under avdelningen B) Till materiell m. m. uppförda beloppen till materiell m. m. för universitetets institutioner och inrättningar, i vad sagda belopp utgå av allmänna medel;

dels ock i riksstaten för budgetåret 1923—1924 öka det ordinarie bestämda anslaget till Uppsala universitet, nu för år 1,062,347 kronor, med 35,675 kronor.

Det föreliggande förslaget innefattar huvudsakligen en ny inkomstberäkning för universitetet, vilken automatiskt medfört vissa ändringar i universitetets utgiftsstat. Riksdagen har vid en ingående granskning av den föreslagna inkomststaten funnit, att densamma är beräknad med nödig försiktighet och att i betraktande härav det måhända kan förväntas, att dess slutsumma åtminstone de närmaste åren kommer att överstiga utgiftsstatens slutsiffra. Det rådande osäkra ekonomiska läget på hart när alla områden gör det emellertid vanskligt att nu vidtaga några förändringar i de av myndigheterna gjorda och av departementschefen godtagna beräkningsgrunderna. Dock förutsätter riksdagen, att vid den årliga prövningen av universitetets anslagsäskanden tillfälle måtte beredas riksdagen att genom erhållen översikt över det faktiska utslaget av de nu gjorda beräkningarna följa utvecklingen av universitetets ekonomiska ställning. En specificerad uppgift å de å reservfonden under senaste år gjorda medelsdispositioner jämte en så tillförlitlig kalkyl, som det är möjligt att erhålla, över sagda fonds ställning vid senaste årsskifte skulle givetvis bidra till ernående av nyss angivna syfte.

De grunder, på vilka inkomstberäkningen bygger, hava i övrigt icke givit anledning till något annat uttalande från riksdagens sida,

Universi-
teten, den
medicinska
undervis-
ningen m. m.

än att, då bland skogsförvaltningens utgifter avsatts visst årligt be-
lopp för inköp av växtliga ungskogar, riksdagen förutsätter, att dy-
lika inköp huvudsakligen må förekomma för avrundning av univer-
sitetet redan nu tillhöriga skogscomplex.

Vid den detaljgranskning, som riksdagen vidare ägnat det före-
liggande förslaget, har riksdagen uppmärksammat, hurusom bland
skogsförvaltningens utgifter upptagits ett belopp av 2,200 kronor,
avseende »bostad till 11 skogsvaktare, beräknad till 200 kronor till
en var». Då denna post givetvis jämväl är att hänföra bland skogs-
förvaltningens inkomster, men så i förslaget ej skett, bör skogsför-
valtningens inkomstberäkning å 379,500 kronor ökas med nämnda
belopp, 2,200 kronor, till 381,700 kronor. Den behållna inkomsten
av skogarna skulle alltså uppgå till 85,950 kronor, vilket i sin tur
medför en minskning av statsanslaget med 2,200 kronor. Den av
Eders Kungl. Maj:t föreslagna ökningen av statsanslaget skulle alltså
begränsas till 33,475 kronor.

Riksdagen, som i övrigt icke funnit anledning till erinran mot
förslaget, får alltså anmäla, att riksdagen

dels medgivit, att vid Uppsala universitets skogsförvaltning må
anställas ytterligare två skogsvaktare med den avlöning och de
övriga förmåner samt med de skyldigheter, som nu tillkomma skog-
vaktare vid universitetet;

dels ur den i utgiftsstaten uppförda avdelningen A) Avlöningar
m. m. uteslutit vad på sätt i statsrådsprotokollet över ecklesiastik-
ärenden den 8 januari 1923 angivits där förekommer om ersätt-
ningar av allmänna medel åt personal vid universitetets egendoms-
och skogsförvaltning samt under samma avdelning uppfört till rek-
tors honorarium ett belopp av 2,000 kronor;

dels fastställt, på sätt i samma statsrådsprotokoll angivits, de
under avdelningen B) Till materiell m. m. uppförda beloppen till
materiell m. m. för universitetets institutioner och inrättningar, i
vad sagda belopp utgå av allmänna medel;

dels ock i riksstaten för budgetåret 1923—1924 ökat det ordi-
narie bestämda anslaget till Uppsala universitet, nu för år 1,062,347
kronor, med 33,475 kronor.

65:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 69)
har riksdagen i riksstaten med oförändrade årsbelopp uppfört

dels det ordinarie förslagsanslaget till avlöningsfyllnad åt professorn i växtbiologi å 1,000 kronor;

dels det ordinarie förslagsanslaget till arvoden åt vikarierande akademiska lärare å 5,000 kronor;

dels ock det ordinarie förslagsanslaget till akademiska sjukhuset å 110,000 kronor.

66:o) I överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 70) har riksdagen

dels i riksstaten uppfört det ordinarie anslaget till avlöning åt en chef för rasbiologiska institutet med oförändrat årsbelopp, 7,500 kronor;

dels ock till upprätthållande av verksamheten vid nämnda institut för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 55,000 kronor, att disponeras enligt av Eders Kungl. Maj:t fastställda grunder.

67:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 71) har riksdagen för beredande av avlöningsförmåner för vissa extra ordinarie lärare, amanuenser och tjänstemän m. m. vid universitetet i Uppsala anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 54,910 kronor, att med iakttagande av de för vissa fall av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 8 januari 1923 angivna grunder med särskilda belopp av Eders Kungl. Maj:t användas för nu av departementschefen i samma statsrådsprotokoll omförmälda ändamål; skolande de belopp, som ur berörda anslag anordnas till anställande av en lektor i danska språket och litteraturen samt lektorer i tyska, franska och engelska språken anses utgå ur vederbörande av 1921 och 1919 års riksdagar för dessa ändamål beviljade anslag.

68:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 72) har riksdagen till materiell för vissa institutioner m. m. vid universitetet i Uppsala anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 104,250 kronor, att av Eders Kungl. Maj:t användas för de av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 8 januari 1923 omförmälda ändamål.

69:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 75) har riksdagen till materiell m. m. för hygieniska institutionen vid uni-

Universi-
teten, den
medicinska
undervis-
ningen m. m.

versitet i Uppsala anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 8,500 kronor.

70:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 76) har riksdagen till materiell för den pediatrika kliniken vid universitetet i Uppsala för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 300 kronor.

71:o) I överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 77) har riksdagen

dels av det utav 1918 års lagtima riksdag till arvode åt en för biträde vid arbetet med den internationella solarforskningen anställd assistent vid den fysiska institutionen vid universitetet i Uppsala beviljade anslaget av 7,500 kronor för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 750 kronor;

dels ock för enahanda ändamål beviljat ett belopp av 7,500 kronor samt därav för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 750 kronor.

72:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 78) föreslagit riksdagen att till materiell m. m. för de av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 8 januari 1923 under punkt 78 angivna institutionerna och inrättningarna vid universitetet i Uppsala för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra reservationsanslag av 100,000 kronor.

Behovet av det nu ifrågasatta anslaget finner riksdagen ådagalagt. Emellertid vill riksdagen erinra, hurusom under år 1921 från universitetets reservfond avsatts ett belopp av 100,000 kronor för att täcka brist, som eventuellt kunde komma att uppstå å de i universitetets stat beräknade inkomsterna av spannmål, penningar och persedlar från universitetets hemman samt av universitetets skogar. Enligt vad riksdagen inhämtat, har denna avsättning ännu icke till någon del blivit tagen i anspråk. Ett godtagande av den nya staten för universitetet, mot vilken riksdagen, såsom framgår av dess uttalande under punkten 64 här ovan, förklarar sig icke hava något väsentligt att erinra, gör emellertid antagligt, att visst inkomstöverskott kan åtminstone för de närmaste åren vara för universitetet att förvänta, och att berörda avsättning därför icke torde få anses behövlig. Vid sådant förhållande har riksdagen an-

Universitetet, den medicinska undervisningen m. m.

år 1922, anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 200,000 kronor.

77:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 84) har riksdagen för beredande av materiell m. m. för kirurgiska kliniken, medicinska kliniken, oftalmiatriska kliniken, obstetrisk-gynekologiska kliniken, öronkliniken, den ortopediska kliniken och röntgenavdelningen vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund — med avförande ur utgiftsstaten för universitetet i Lund av i samma stat under avdelningen B) till materiell m. m. nu upptagna anslagsposter kirurgiska kliniken 500 kronor, medicinska kliniken 500 kronor, oftalmiatriska kliniken 500 kronor och obstetrisk-gynekologiska kliniken 500 kronor — i staten under samma avdelning uppfört en anslagspost å 3,000 kronor under rubrik »medicinska klinikerna vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund» samt vid bifall härtill höjt det ordinarie anslaget till universitetet, universitetsstaten, med 1,000 kronor.

78:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 85) har riksdagen till upprätthållande under månaderna juni—augusti av undervisningen vid obstetrisk-gynekologiska kliniken vid universitetet i Lund anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 1,500 kronor.

79:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 86) har riksdagen medgivit, att den beslutade nybyggnaden för medicinskt-kemiska och farmakologiska institutionerna vid universitetet i Lund må uppföras i huvudsaklig enlighet med de av domkyrkoarkitekten T. Wåhlin i mars 1922 uppgjorda ändrade ritningarna.

80:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 87) har riksdagen till inredning och möblering av vinden m. m. inom gamla biblioteksbyggnaden vid universitetet i Lund i huvudsaklig enlighet med företedda ritningar och kostnadsförslag för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 43,800 kronor.

81:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 88) har riksdagen av det till förbättrande av utrustningen för fysiska institutionen vid universitetet i Lund beviljade anslaget av 50,000 kronor anvisat för budgetåret 1923—1924 såsom extra reservationsanslag återstående beloppet, 15,000 kronor.

82:o) I överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 89) får riksdagen anmäla, att riksdagen för budgetåret 1923—1924 såsom extra reservationsanslag anvisat

dels till materiell m. m. för universitetsbiblioteket ett belopp av 30,000 kronor,

dels ock till uppvärmning och belysning m. m. för nämnda bibliotek ett belopp av 5,000 kronor.

83:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 90) har riksdagen till materiell m. m. för de av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 8 januari 1923, punkten 90, angivna institutionerna och inrättningarna vid universitetet i Lund för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 75,000 kronor.

84:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 91) har riksdagen för karolinska mediko-kirurgiska institutet i riksstaten upptagit följande ordinarie anslag med oförändrade årsbelopp, nämligen

dels anslaget till avlöningar m. m. vid institutet med 311,685 kronor,

dels reservationsanslaget till materiell m. m. för vissa institutioner och kliniker vid institutet med 69,600 kronor,

dels förslagsanslaget till arvoden åt vikarierande akademiska lärare med 2,000 kronor,

dels ock förslagsanslaget till ersättning åt vikarier för kamreren m. fl. med 600 kronor.

85:o) I överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 92) har riksdagen för beredande av avlöningsförmåner för vissa extra ordinarie lärare och amanuenser m. m. vid karolinska mediko-kirurgiska institutet anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 84,505 kronor, att med särskilda belopp av Eders Kungl. Maj:t användas för av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 8 januari 1923 omförmälda ändamål.

86:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 93) har riksdagen till materiell m. m. för vissa institutioner vid karolinska mediko-kirurgiska institutet anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 17,000 kronor, att av Eders Kungl. Maj:t användas för av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 8 januari 1923 omförmälda ändamål.

Universi-
teten, den
medicinska
undervis-
ningen m. m.

87:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 94) har riksdagen till bestridande av vaktmästargöromål vid karolinska mediko-kirurgiska institutets anatomiska institution för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 1,000 kronor.

88:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 95) har riksdagen till upprätthållande av den karolinska mediko-kirurgiska institutet åliggande undervisningen och sjukvården vid vissa obstetriska och gynekologiska kliniker under den tid av året, då de ordinarie lärarna vid institutet icke ombesörja nämnda undervisning och sjukvård, anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag å 2,500 kronor.

89:o) I överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 96) har riksdagen till materiell m. m. för karolinska mediko-kirurgiska institutets gynekologiska klinik å Sabbatsbergs sjukhus för budgetåret 1923 —1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 500 kronor.

90:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 97) har riksdagen till materiell m. m. för karolinska institutets farmakologiska institution för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag å 300 kronor.

91:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 98) har riksdagen till uppförande i huvudsaklig överensstämmelse med företedda ritningar av en tillbyggnad till den kemiska institutionen vid karolinska mediko-kirurgiska institutet anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 57,000 kronor.

92:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 100) har riksdagen till beredande av ökade medel till materiell i allmänhet vid karolinska mediko-kirurgiska institutet anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 40,000 kronor.

93:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 101) har riksdagen för budgetåret 1923—1924 anvisat följande extra anslag, nämligen

dels till täckande av utav departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 8 januari 1923 under punkten 101 omförmälda, under år 1921 uppkomna brister i karolinska institutets ordinarie reservationsanslag till materiell m. m. för pato-

logisk-anatomiska institutionen, hygieniska institutionen, farmakologiska institutionen och medicinska kliniken ett belopp av 2,928 kronor;

dels till täckande av under år 1921 uppkommen merkostnad för polikliniken för barnsjukdomar i Stockholm ett belopp av 728 kronor under villkor att Stockholms stad för ändamålet tillskjuter lika stort belopp;

dels ock till täckande av för år 1922 beräknad brist i det ordinarie reservationsanslaget till materiell m. m. för patologisk-anatomiska institutionen ett belopp av 7,000 kronor.

94:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 102) har riksdagen i riksstaten utan särskild anslagsbeteckning upptagit det ordinarie anslaget till tandläkarinstitutet med oförändrat årsbelopp, 32,850 kronor.

95:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 103) har riksdagen

dels av det utav riksdagen till inredning och utrustning av tandläkarinstitutets nya lokaler beviljade anslaget å 200,000 kronor för budgetåret 1923—1924 anvisat såsom extra reservationsanslag återstående beloppet, 100,000 kronor;

dels till förstärkning av tandläkarinstitutets lärarkrafter för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 11,400 kronor att av Eders Kungl. Maj:t fördelas enligt av departementschefen i statsrådsprotokollet framställt förslag;

dels ock medgivit, att under år 1923 hela beloppet av inflytande elevavgifter vid tandläkarinstitutet må i mån av behov användas till hyra av lokal för poliklinik och laboratorium, till lokalens uppvärmning och belysning m. m. samt till materiell.

96:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 104) har riksdagen i riksstaten upptagit

dels serafimerlasarettets ordinarie anslag till understöd och ersättningar med oförändrat årsbelopp, 120,000 kronor;

dels ock lasarettets ordinarie anslag till inrättningen för sjukas behandling med elektricitet likaledes med oförändrat årsbelopp, 750 kronor.

97:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 105) föreslagit riksdagen att *dels* medgiva, att uppkommande besparing å anslaget på tilläggs-

Universi-
teten, den
medicinska
undervis-
ningen m. m.

stat för år 1922 till täckande av brist i lasarettets räkenskaper för sistnämnda år må användas till täckande av motsedd brist i samma räkenskaper för tiden 1 januari—30 juni 1923,

dels ock för budgetåret 1923—1924 till beredande av ökade medel till uppehållande av serafimerlasarettets verksamhet under tiden 1 juli 1923—30 juni 1924 anvisa ett extra anslag av 189,000 kronor.

Å de av riksdagen beviljade anslagen till täckande av brister i 1920 och 1921 års räkenskaper hade betydande besparingar uppstått, uppgående till omkring 165,000 kronor. Dessa hava emellertid med riksdagens medgivande använts till täckande av brist i 1922 års räkenskaper, varjämte riksdagen dessutom för sistnämnda ändamål anvisat ytterligare medel. Enligt vad utredningen giver vid handen, har å de för år 1922 tillgängliga medel en besparing uppkommit å omkring 86,000 kronor, vilken nu ifrågasättes att användas till täckande av motsedd brist i räkenskaperna för första halvåret 1923. Mot Eders Kungl. Maj:ts förslag i denna del har riksdagen intet att erinra.

Det för budgetåret 1923—1924 föreslagna förstärkningsanslaget synes riksdagen vara för högt beräknat. Med hänsyn till den fortgående prissänkningen — varvid allenast må erinras om sjunkande dyrtidstillägg — och under framhållande, att all nödig sparsamhet jämväl vid detta sjukhus måste iakttagas, har riksdagen funnit en nedsättning av det utav Eders Kungl. Maj:t äskade beloppet motiverad. Härtill må endast påpekas, att, såsom framgår av det nyss anförda, de senaste årens förstärkningsanslag visat sig vara från lasarettets sida för högt beräknade. Riksdagen anser sig nu, vad angår budgetåret 1923—1924, böra bevilja ett till 150,000 kronor nedsatt belopp.

Riksdagen får alltså, anmäla, att riksdagen

dels medgivit, att uppkommande besparing å anslaget på tilläggsstat för år 1922 till täckande av brist i serafimerlasarettets räkenskaper för sistnämnda år må användas till täckande av motsedd brist i samma räkenskaper för tiden 1 januari—30 juni 1923,

dels och för budgetåret 1923—1924 till beredande av ökade medel till uppehållande av serafimerlassarettets verksamhet under tiden 1 juli 1923—30 juni 1924 anvisat ett extra anslag av 150,000 kronor.

98:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 106) har riksdagen till anordnande vid epidemisjukhusen i Stockholm, Göteborg, Malmö och Uppsala av klinisk undervisning i epidemiologi åt medicine kandidater anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag å 9,400 kronor, att användas enligt av vederbörande departementschef till statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 9 januari 1919 angivna grunder samt av Eders Kungl. Maj:t i övrigt meddelade bestämmelser.

99:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 107) har riksdagen för budgetåret 1923—1924 anvisat såsom särskilda extra reservationsanslag att utgå enligt av Eders Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser,

dels såsom bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar vid universiteten i Uppsala och Lund samt karolinska mediko-kirurgiska institutet ett belopp av 30,000 kronor,

dels ock såsom bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar vid högskolorna i Stockholm och Göteborg ett belopp av 6,000 kronor.

100:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 108) har riksdagen till arvoden å 100 kronor åt biträdande läkare samt till kostnader för materiell m. m., 25 kronor, vid en var av två kurser i skyddskoppympling vid vartdera av universiteten i Uppsala och Lund samt vid en var av fyra dylika kurser vid karolinska mediko-kirurgiska institutet anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 1,000 kronor.

101:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 109) har riksdagen till ersättning för opposition å disputationssavhandling åt person, som icke tillhör vederbörande universitets eller karolinska mediko-kirurgiska institutets lärarkår, för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 1,500 kronor.

102:o) I överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 110) har riksdagen

dels minskat den i staten för farmaceutiska institutet upptagna anslagsposten till hyra för lokaler, nu för år 15,000 kronor, till 7,500 kronor samt förty i riksstaten för budgetåret 1923—1924 uppfört det ordinarie anslaget till institutet med 58,400 kronor;

Universi-
teten, den
medicinska
undervis-
ningen m. m.

dels av det till ändrings- m. fl. arbeten vid tekniska högskolans gamla byggnad för den kemiska fackskolan vid Teknologgatan i Stockholm för att i denna byggnad bereda lokaler åt farmaceutiska institutet beviljade beloppet å 125,000 kronor anvisat för budgetåret 1923—1924 såsom extra reservationsanslag återstoden eller 60,000 kronor;

dels till laboratorieutrustning m. m. i farmaceutiska institutets nya lokaler anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 30,000 kronor;

dels för beredande av ytterligare medel under tiden 1 januari 1923—30 juni 1924 för vissa i farmaceutiska institutets stat upptagna ändamål, nämligen till materialier m. m., till uppvärmning m. m. och till egendomens underhåll m. m. anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag å 15,000 kronor;

dels ock för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 200,000 kronor att avsättas till en av statskontoret förvaltd fond, vilkens avkastning skall enligt de närmare bestämmelser, som kunna fastställas av styrelsen för tekniska högskolan med godkännande av järnkontorets styrelse, användas för främjande, huvudsakligen vid bergsskolan i Stockholm, av tekniskt-vetenskaplig forskning inom de vid nämnda bergsskola företrädda vetenskapsgrenar.

103:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 111) föreslagit riksdagen att *dels* i riksstaten för budgetåret 1923—1924 uppföra det ordinarie anslaget till allmänna barnbördshuset i Stockholm med 24,853 kronor, *dels ock* till uppehållande av verksamheten vid barnbördshuset för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra anslag av 85,076 kronor.

Med hänsyn till den sjunkande prisnivån anser riksdagen en nedsättning å det ifrågasatta extra anslaget böra kunna vidtagas och har bestämt detsamma med avrundning nedåt till 75,000 kronor. Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen

dels i riksstaten för budgetåret 1923—1924 uppfört det ordinarie anslaget till allmänna barnbördshuset i Stockholm med 24,853 kronor;

dels ock till uppehållande av verksamheten vid barnbördshuset för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 75,000 kronor.

Tekniska högskolan m. m.

Tekniska
högskolan
m. m.

104:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 112) har riksdagen

dels förklarat, att professuren i väg- och brobyggnadslära samt professuren i järnbyggnadslära vid tekniska högskolan skola från och med den 1 juli 1923 ändras, den förra till en professur i vägbyggnad och kommunikationsteknik och den senare till en professur i brobyggnad;

dels ock för tekniska högskolan uppfört såsom ordinarie anslag till avlöningar ett belopp av 362,750 kronor samt såsom ordinarie reservationsanslag till vissa omkostnader för upprätthållande av högskolans verksamhet ett belopp av 64,000 kronor.

105:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 113) har riksdagen i riksstaten uppfört det under rubrik: Tekniska högskolan upptagna ordinarie förslagsanslaget till arvoden åt professorsvikarier med ett belopp av 3,000 kronor.

106:o) I överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 114) har riksdagen anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 27,450 kronor, att för härefter angivna ändamål utgå med högst följande belopp:

till arvode åt en speciallärare i teknisk kemi	kronor	1,200: —
» arvode åt en speciallärare i bokföring	»	750: —
» arvode åt en speciallärare i elektroteknik	»	4,000: —
» arvode åt en speciallärare i skogsskötsel	»	1,000: —
» arvode åt en speciallärare i fotografi	»	1,000: —
» höjning av arvodet åt specialläraren i geologi	»	500: —
» arvode åt en speciallärare i läran om verktygsmaskiner	»	5,000: —
» arvode åt en speciallärare i läran om kemiskt-tekniska apparater	»	2,500: —
» ersättning åt specialläraren i gruvmätning för sommarövningar	»	900: —
» arvode åt en speciallärare i läran om maskinelement	»	4,000: —
» arvode åt en speciallärare i flygteknik	»	3,000: —
» arvode åt en speciallärare i läran om värmemotorer	»	3,600: —

Summa kronor 27,450: —

111:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 119) har riksdagen till tackande av motsedda brister för år 1922 och förra halvåret 1923 å tekniska högskolans anslag till diverse utgifter för bränsle, lyshållning m. m. anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 40,000 kronor.

Tekniska
högskolan
m. m.

112:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 120) har riksdagen medgivit sådan ändring i den av 1911 års riksdag beslutade planen för tekniska högskolans fullständiga utbyggande att, i stället för den i berörda plan ingående paviljongen för magnetometri, må inom den s. k. gruvgården i högskolans huvudbyggnad å Norra Djurgården anordnas ett magnetiskt experimentrum för en kostnad av högst 8,192 kronor och i övrigt i huvudsaklig överensstämmelse med det av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 8 januari 1923 återgivna, av professorn G. W. Petersson uppgjorda förslaget.

113:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 121) har riksdagen i riksstaten upptagit det ordinarie anslaget till avlöningar m. m. vid Chalmers tekniska institut med ett belopp av 161,850 kronor samt det ordinarie reservationsanslaget till samma institut med ett belopp av 23,550 kronor.

114:o) I överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 122) har riksdagen för budgetåret 1923—1924 anvisat såsom särskilda extra anslag

dels till uppvärmning, belysning och diverse utgifter vid Chalmers tekniska institut ett belopp av 40,000 kronor,

dels ock till bibliotek, samlingar och laboratorier vid samma institut ett belopp av 16,000 kronor.

Skolöverstyrelsen.

115:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 124) har riksdagen

dels godkänt följande stat för skolöverstyrelsen att tillämpas från och med den 1 juli 1923:

Skolöver-
styrelsen.

Skolöverstyrelsen.

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i> kronor	376,500: —
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	» 16,000: —
Arvoden å 500 kronor till tre avdelningschefer..	» 1,500: —
Arvode till en konsulent och särskild föredragande för ärenden angående husligt arbete	» 6,000: —
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m.m.	» 52,400: —
Skrivmaterialier, expenser, bränsle samt tryckningskostnader	» 70,000: —
	<hr/>
	<i>Förslagsanslag</i> kronor 522,400: —

dels ock i riksstaten uppfört det ordinarie förslagsanslaget till skolöverstyrelsen med ett belopp av 522,400 kronor.

116:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 125) har riksdagen upptagit det ordinarie anslaget till övergångsstat för skolöverstyrelsen med ett belopp av 1,900 kronor.

117:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 126) har riksdagen till arvode åt byggnadssakkunnigt biträde hos skolöverstyrelsen anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 4,800 kronor.

118:o) I överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 127) har riksdagen för inspektion och sakkunniga biträden hos skolöverstyrelsen anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 16,000 kronor.

119:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 128) har riksdagen för bestridande av expeditionsvaktsgöromål hos skolöverstyrelsen anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 1,800 kronor.

120:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 129) har riksdagen till förhyrande av ämbetslokaler åt skolöverstyrelsen för tiden 1 oktober 1923—30 september 1924 anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 57,800 kronor.

De allmänna läroverken m. m.

121:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 130) har riksdagen i riksstaten uppfört det ordinarie anslaget till högre lärarinneseminariet med 116,985 kronor.

De allmänna
läroverken
m. m.

122:o) I överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 131) har riksdagen

dels medgivit, att vaktmästaren samt eldaren vid högre lärarinneseminariet må för tiden 1 juli 1923—30 juni 1924 komma i åtnjutande av tillfällig löneförbättring med följande belopp:

vaktmästaren med 400 kronor samt

eldaren med 250 kronor;

dels ock för seminariet anvisat för budgetåret 1923—1924:

till uppehållande av en valfri fjärde årskurs	kronor	4,800:—
» undervisning i träslöjd	»	510:—
» stipendier	»	2,000:—
» förhyrande av lokaler för normalskolans lägsta klasser	»	7,000:—
» förhyrande av lokaler för undervisning i biologi och teckning	»	7,000:—
» förhyrande av nya lokaler för seminariet och normalskolan	»	1,600:—
» expenser	»	9,000:—
» uppehållande av hushållsskolans verksamhet samt upprätthållande av den vid skolan anordnade kursen för utbildande av husmödrar	»	30,150:—
» förhöjning av arvudet åt seminariets läkare	»	900:—
» tillfällig löneförbättring åt vaktmästaren och eldaren	»	650:—

Tillhoppa kronor 63,610:—

att utgå såsom ett gemensamt extra anslag å sistnämnda belopp.

123:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 132) har riksdagen för budgetåret 1923—1924 såsom extra anslag anvisat

dels till arvoden åt timlärare och vikarier vid högre lärarinneseminariet ett belopp av 21,000 kronor;

Bihang till riksdagens protokoll 1923. 14 saml. Nr 8 A.

De allmänna
läroverken
m. m.

dels ock till täckande av brist i motsvarande anslag för år 1921 ett belopp av 586 kronor.

124:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 134) föreslagit riksdagen att till arvoden åt extra och vikarierande ämneslärare vid de allmänna läroverken anvisa för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 530,400 kronor.

Utan att ingå på spörsmålet, huruvida de av skolöverstyrelsen under förevarande punkt uppgjorda och av departementschefen godtagna beräkningsgrunderna i avseende å läroverkslärarnas tjänstgöringstid äro de riktiga, finner riksdagen dock av vad i ärendet förebragts tillräckliga skäl föreligga att bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag, vadan riksdagen anmäler, att riksdagen till arvoden åt extra och vikarierande ämneslärare vid de allmänna läroverken anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 530,400 kronor.

125:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 135) har riksdagen i riksstaten uppfört det ordinarie förslagsanslaget till understöd åt extra ordinarie lärare vid de allmänna läroverken under förfall på grund av sjukdom med 3,000 kronor.

126:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 136) har riksdagen till extra arvoden åt teckningslärare vid de allmänna läroverken anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 64,400 kronor.

127:o) I överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 137) har riksdagen till extra arvoden åt gymnastiklärare vid de allmänna läroverken anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 13,500 kronor.

128:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 138) har riksdagen till extra arvoden åt musiklärare vid de allmänna läroverken anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 3,265 kronor.

129:o) I en inom riksdagen väckt motion (II: 102) har hemställts, att riksdagen måtte i riksstaten för budgetåret 1923—1924 upptaga ett ordinarie förslagsanslag till undervisning i slöjd vid de allmänna läroverken med 42,500 kronor.

I riksstaten är under åttonde huvudtiteln uppfört ett ordinarie

förslagsanslag till bekostande av undervisning i slöjd vid de allmänna läroverken. Beloppet utgjorde för vardera av åren 1921 och 1922 42,500 kronor samt för första halvåret 1923 23,000 kronor. Skolöverstyrelsen har föreslagit anslaget uppförande i riksstaten för budgetåret 1923—1924 med förutvarande års belopp, 42,500 kronor, men är anslaget på grund av den statsfinansiella situationen utslutet i nu föreliggande förslag till riksstat.

De allmänna
läroverken
m. m.

Med hänsyn såväl till den stora betydelsen av undervisningen i detta ämne som ock till de olägenheter, som skulle föranledas av ett avbrytande av densamma, har riksdagen ansett sig böra bifalla det i motionen framlagda förslaget och får förty anmäla, att riksdagen med bifall till ovanberörda motion, i riksstaten för budgetåret 1923—1924 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till undervisning i slöjd vid de allmänna läroverken med 42,500 kronor.

130:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 139) har riksdagen till extra arvoden åt lärarinnor i kvinnligt handarbete vid statens samskolor anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag å 3,300 kronor.

131:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 140) har riksdagen till arvoden åt skolläkare vid de allmänna läroverken anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra förslagsanslag å 58,000 kronor.

132:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 141) har riksdagen för upprätthållande under läsåret 1923—1924 vid ett högre läroverk i Göteborg av provårskurs för blivande lärare vid de allmänna läroverken anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 15,500 kronor.

133:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 142) har riksdagen för anordnande genom infödda lärare av undervisning i tyska och engelska vid de allmänna läroverken med flera läroanstalter anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 5,000 kronor.

134:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 143) har riksdagen för täckande, efter Eders Kungl. Maj:ts beprövande, av utgifter, som under tiden 1 januari 1923—30 juni 1924 skola bestridas av ljus- och vedkassan vid vederbörande allmänna läroverk, men

De allmänna
läroverken
m. m.

som ej kunna utgöras, därest ej terminsavgifterna till densamma sät-
tas till högre belopp än 25 kronor, anvisat ett extra förslagsanslag
av 10,000 kronor.

135:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 144)
har riksdagen i riksstaten uppfört det ordinarie förslagsanslaget till
kommunala mellanskolor med ett belopp av 1,100,000 kronor.

136:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 145) föreslagit riksdagen att,
med uteslutande ur riksstaten av det ordinarie förslagsanslaget till
undervisning i manlig och kvinnlig slöjd samt handarbete vid kom-
munala mellanskolor, därstädes i stället uppföra ett ordinarie för-
slagsanslag å 14,000 kronor till undervisning i handarbete vid kom-
munala mellanskolor.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehaft en inom
riksdagen väckt motion (II: 103), däri hemställts, att riksdagen
måtte i riksstaten för budgetåret 1923—24 upptaga ett ordinarie för-
slagsanslag till undervisning i manlig och kvinnlig slöjd samt hand-
arbete vid kommunala mellanskolor med 17,000 kronor.

Det ordinarie förslagsanslaget till undervisning i manlig och
kvinnlig slöjd samt handarbete vid kommunala mellanskolor var i
1922 års riksstat uppfört med 10,000 kronor och utgår enligt nu
gällande halvårsbudget med 5,000 kronor. För budgetåret 1923—
1924 har anslaget av skolöverstyrelsen beräknats till 17,000 kronor.
Av enahanda skäl som ifråga om motsvarande anslag till slöjdunder-
visning vid de allmänna läroverken har nu i Eders Kungl. Maj:ts
förslag uteslutits den del av anslaget, som avser bestridande av under-
visning i slöjd vid nu ifrågavarande skolor.

Under återopande av vad riksdagen härovan under punkt 129
anfört, får riksdagen anmäla, att riksdagen i anledning av Eders
Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till ovanberörda motion i
riksstaten för budgetåret 1923—1924 upptagit det ordinarie förslags-
anslaget till undervisning i manlig och kvinnlig slöjd samt hand-
arbete vid kommunala mellanskolor med 17,000 kronor.

137:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 146)
har riksdagen

medgivit, att tillfällig löneförbättring må för tiden 1 juli
1923—30 juni 1924 utgå till lärarpersonalen vid kommunala mellans-
kolor med följande belopp:

till ordinarie manlig ämneslärare med 500 kronor;
till ordinarie kvinnlig ämneslärare med 400 kronor; samt
till extra ordinarie ämneslärare, övningslärare och timlärare
med belopp, som Eders Kungl. Maj:t i huvudsaklig enlighet med
de i sådant hänseende nu gällande grunder bestämmer;
dels ock för berörda ändamål anvisat för budgetåret 1923—1924
ett extra förslagsanslag av 200,000 kronor.

138:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 147)
har riksdagen i riksstaten uppfört de i det ordinarie reservationsan-
slaget till privatläroverken ingående anslagsposterna med följande
belopp nämligen:

enskilda mellanskolor	kronor	20,000: —
högre flickskolor	»	470,000: —
högre goss- och samskolor	»	232,500: —
enskilda lärarinneseminarier	»	28,500: —
att utgå såsom ett gemensamt reservationsanslag å sammanlagt 751,000 kronor.		

139:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 148) föreslagit riksdagen
att för beredande, under de villkor och bestämmelser, Eders Kungl.
Maj:t kan finna gott föreskriva, av extra understöd för vårterminen
1923 åt de statsunderstödda enskilda lärarinneseminiarierna anvisa
för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 8,500
kronor.

För vart och ett av åren 1921 och 1922 har på tilläggsstat för
nu ifrågavarande ändamål anvisats ett belopp av 19,000 kronor.

Enligt riksdagens mening bör ifrågavarande anslag, vilket till
sin karaktär obestriddigen är ett kristidsanslag, så snart förhållan-
dena det medgiva, försvinna ur riksstaten. För den nu avsedda reg-
leringsperioden anser sig riksdagen emellertid ej böra fatta beslut
om anslagets avförande ur budgeten, men håller före, att det kan
begränsas till 7,500 kronor.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen för beredande, under
de villkor och bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott före-
skriva, av extra understöd för vårterminen 1923 åt de statsunder-
stödda enskilda lärarinneseminiarierna anvisat för budgetåret 1923—
1924 ett extra reservationsanslag av 7,500 kronor.

De allmänna
läroverken
m. m.

140:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 149) har riksdagen i riksstaten uppfört det ordinarie förslagsanslaget till lönetillägg åt lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter med ett belopp av 450,000 kronor.

141:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 150) har riksdagen i riksstaten uppfört det ordinarie förslagsanslaget: bidrag till de statsunderstödda enskilda läroanstalternas vikariatskassa med ett belopp av 19,000 kronor.

142:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 151) att *dels* för beredande under tiden 1 juli 1923—30 juni 1924 av tillfällig löneförbättring åt lärare och lärarinnor vid enskilda mellanskolor, högre flickskolor, högre goss- och samskolor samt enskilda lärarinneseminarier anvisa för budgetåret 1923—1924 ett extra förslagsanslag av 2,000,000 kronor;

dels ock förklara, att den tillfälliga löneförbättringen skall i sin helhet gäldas av statsmedel samt utgå efter följande grunder:

1) Delaktighet i den tillfälliga löneförbättringen tillkommer den, som under tiden 1 juli 1923—30 juni 1924 eller någon del av nämnda tid är anställd i egenskap av föreståndare, ämneslärare med full tjänstgöring, timlärare eller övningslärare vid sådan enskild mellanskola, högre flickskola, högre goss- eller samskola eller enskilt lärarinneseminarium, som åtnjuter understöd från det i riksstaten uppförda gemensamma reservationsanslaget till privatläroverk.

2) Den tillfälliga löneförbättringen utgår med följande belopp utöver föreskriven minimiavlöning eller, där föreskrift om minimiavlöning saknas, utöver den avlöning, som för motsvarande tjänstgöring i medeltal utgått under åren 1913—1915:

a) till föreståndare, manlig eller kvinnlig, vid enskild mellanskola, högre flickskola, högre goss- eller samskola samt enskilt lärarinneseminarium med 1,500 kronor för år;

b) till ämneslärare med full tjänstgöring, manlig eller kvinnlig, vid enskild mellanskola, högre flickskola, högre goss- eller samskola samt enskilt lärarinneseminarium, därest läraren åtnjuter avlöning efter den löneskala, som utgår från en begynnelseavlöning av 1,400 kronor, med 1,500 kronor för år samt, därest läraren åtnjuter avlöning efter den löneskala, som utgår från en begynnelseavlöning av 1,200 kronor, med 1,200 kronor för år;

c) till manlig timlärare vid enskild mellanskola, högre goss- eller samskola samt enskilt lärarinneseminarium med 60 kronor för veckotimme och år, dock beträffande lärare vid högre goss- eller samskola endast för det antal veckotimmar, som för vederbörande läroanstalt tagits i beräkning vid bestämmande av det särskilda understödet för anlitande i större omfattning av manliga lärarkrafter;

d) till manlig timlärare vid högre flickskola med 50 kronor för veckotimme och år;

e) till kvinnlig timlärare vid enskild mellanskola, högre flickskola, högre goss- eller samskola samt enskilt lärarinneseminarium med 50 kronor för veckotimme och år;

f) till övningslärare, manlig eller kvinnlig, vid enskild mellanskola, högre flickskola, högre goss- eller samskola samt enskilt lärarinneseminarium med 40 kronor för veckotimme och år.

3) Den tillfälliga löneförbättringen utgår, vad angår enskild mellanskola och högre flickskola, under förutsättning att en summa, motsvarande 20 procent av det sammanlagda till lärarpersonalen vid vederbörande skola i tillfällig löneförbättring under tiden 1 juli 1923—30 juni 1924 utgående beloppet, varder för skolans verksamhet för nämnda tid i övrigt anslagen av kommun eller enskilda donatorer eller utgår av medel, som eljest stå till vederbörande läroanstalts förfogande.

4) Det må ankomma på Eders Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av dessa grunder må finnas erforderliga.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehått en inom riksdagen väckt motion (I: 51), däri hemställts, att riksdagen ville företaga den jämkning i föreskrifterna för tillfällig löneförbättring till privatläroverken, som kunde vara erforderlig till nedbringande av kostnaderna.

I motionen beröres till en början den i mom. 2) a) av ovanstående förslag upptagna föreskriften, att till föreståndare, manlig eller kvinnlig, vid någon av ifrågavarande läroanstalter, skall såsom tillfällig löneförbättring utgå ett belopp av 1,500 kronor för år. Beträffande denna bestämmelse påpekas i motionen, att formuleringen syntes möjliggöra utanordnandet av detta belopp till flera än en föreståndare vid samma läroanstalt. Det kan icke, framhålls i motionen, hava varit riksdagens mening, att denna punkt kunde tydas på detta

De allmänna
läroverken
m. m.

sätt, då riksdagen därigenom så avhände sig sin bevillningsrätt, att densamma bleve beroende av hur en privat skolledning fattade punkten vid rekvisition av medel. Ett förtydligande i avsikt att hindra detta borde här göras.

Riksdagen tillåter sig i denna sak erinra, att skolöverstyrelsen i skrivelse till Eders Kungl. Maj:t av den 22 oktober 1920 gjort framställning i det syfte, som motionären vill ernå. Överstyrelsen påpekar, hurusom redan i det till grund för 1918 års tillfälliga löneförbättring av dåvarande läroverksstyrelsen avgivna yttrandet framhållits, att det torde få anses självklart, att allenast en person vid varje läroanstalt kunde erhålla löneförbättring i egenskap av föreståndare eller föreståndarinna, även om i vissa fall mer än en person angåves såsom en skolas föreståndare; det ansågs därför obehövt, att särskild föreskrift härom meddelades i en blivande författning. Denna uppfattning rörande innebörden av ifrågavarande bestämmelse delades jämväl av skolöverstyrelsen i dess nu ifrågavarande framställning. Då emellertid erfarenheten visat, att bestämmelsen i fråga befunnits oklar och åtminstone på vissa håll erhållit en annan tolkning än den därmed avsedda, ansåg överstyrelsen det erforderligt, att den erhöle en förklaring, som uteslöte en oriktig tillämpning av densamma, och i en blivande författning finge en mera otvetydig avfattning. Det kunde enligt överstyrelsens mening uppenbarligen ej vara lämpligt, att bestämmelsen av somliga tolkades och tillämpades så, att tillfällig löneförbättring utginge såväl till manlig som till kvinnlig föreståndare vid samma läroanstalt, medan vid andra läroanstalter, som jämväl hade både manlig och kvinnlig föreståndare, löneförbättring ansåges tillkomma endast den ena av de båda föreståndarna. I anslutning härtill föreslog överstyrelsen ett tillägg i förtydligande syfte av ovan angivna innebörd.

Vid anmälan den 7 januari 1921 av frågan om reglering av åttonde huvudtitelns utgifter för år 1922, vid vilket tillfälle jämväl skolöverstyrelsens nu berörda framställning föredrogs, erinrade dåvarande departementschefen, hurusom flera förslag till Eders Kungl. Maj:t inkommit, avseende ändring i grunderna för löneförbättringens utgående, men framhöll departementschefen, att det knappast syntes honom lämpligt att för det dåvarande vidtaga några ändringar i berörda grunder.

Enligt riksdagens mening föreligger i nu berörda stycke ett

uppenbart missförhållande, som synes påkalla omedelbar rättelse. Med hänsyn till vad i denna sak förekommit anser riksdagen det vara nödvändigt, att ett förtydligande tillägg göres till nu förevarande stadgande av innehåll, att ifrågavarande förmån skall tillkomma *en* kvinnlig föreståndare vid högre flickskola och enskilt lärarinneseminarium samt *en* föreståndare, manlig eller kvinnlig, vid enskild mellanskola och högre goss- och samskola. Någon begränsning av statsanslagets belopp torde icke härav böra föranledas, när sagda anslag under senare år väsentligt överskridits.

I motionen beröres vidare den avsevärda stegringen i kostnaderna för privatläroverken under de senaste åren. Vad härutinnan anförts finner riksdagen vara av beskaffenhet att böra ägnas vederbörlig uppmärksamhet. Riksdagen vill även framhålla, att de höjda statsanslagen icke förbundits med några vidgade skyldigheter för dessa läroverk. Härtill kommer dessutom, att någon detaljerad redovisnings-skyldighet i avseende å privatläroverkens ekonomiska förhållanden icke förefinnes och att dessa läroverk icke, såsom fallet är med statens läroverk, få sina räkenskaper underkastade någon officiell granskning eller kontroll.

De omständigheter, som sålunda berörts, synas riksdagen påkalla en ingående granskning av ifrågavarande skolors ekonomiska förhållanden och nödvändiggöra, att från statens sida en effektiv kontroll kommer till stånd över användningen av de medel, som staten anslår till dessa skolor. Riksdagen förutsätter, att nu senast berörda förhållanden varda av Eders Kungl. Maj:ts behörigen uppmärksammade och att en undersökning snarast igångsättes i syfte att råda bot för de brister, som i angivna och andra hänseenden härutinnan föreligga.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning och ovanberörda motion, *dels* för beredande under tiden 1 juli 1923—30 juni 1924 av tillfällig löneförbättring åt lärare och lärarinnor vid enskilda mellanskolor, högre flickskolor, högre goss- och samskolor samt enskilda lärarinneseminarier anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra förslagsanslag av 2,000,000 kronor;

dels ock förklarat, att den tillfälliga löneförbättringen skall i sin helhet gäldas av statsmedel samt utgå efter följande grunder:

1) Delaktighet i den tillfälliga löneförbättringen tillkommer

allmänna
läroverken
m. m.

den, som under tiden 1 juli 1923—30 juni 1924 eller någon del av nämnda tid är anställd i egenskap av föreståndare, ämneslärare med full tjänstgöring, timlärare eller övningslärare vid sådan enskild mellanskola, högre flickskola, högre goss- eller samskola eller enskilt lärarinneseminarium, som åtnjuter understöd från det i riksstaten uppförda gemensamma reservationsanslaget till privatläroverk.

2) Den tillfälliga löneförbättringen utgår med följande belopp utöver föreskriven minimiavlöning eller, där föreskrift om minimiavlöning saknas, utöver den avlöning, som för motsvarande tjänstgöring i medeltal utgått under åren 1913—1915:

a) till en kvinnlig föreståndare vid högre flickskola och enskilt lärarinneseminarium samt en föreståndare, manlig eller kvinnlig, vid enskild mellanskola och högre goss- och samskola med 1,500 kronor för år;

b) till ämneslärare med full tjänstgöring, manlig eller kvinnlig, vid enskild mellanskola, högre flickskola, högre goss- eller samskola samt enskilt lärarinneseminarium, därest läraren åtnjuter avlöning efter den löneskala, som utgår från en begynnelseavlöning av 1,400 kronor, med 1,500 kronor för år samt, därest läraren åtnjuter avlöning efter den löneskala, som utgår från en begynnelseavlöning av 1,200 kronor, med 1,200 kronor för år;

c) till manlig timlärare vid enskild mellanskola, högre goss- eller samskola samt enskilt lärarinneseminarium med 60 kronor för veckotimme och år, dock beträffande lärare vid högre goss- eller samskola endast för det antal veckotimmar, som för vederbörande läroanstalt tagits i beräkning vid bestämmande av det särskilda understödet för anlåtande i större omfattning av manliga lärarkrafter;

d) till manlig timlärare vid högre flickskola med 50 kronor för veckotimme och år;

e) till kvinnlig timlärare vid enskild mellanskola, högre flickskola, högre goss- eller samskola samt enskilt lärarinneseminarium med 50 kronor för veckotimme och år;

f) till övningslärare, manlig eller kvinnlig, vid enskild mellanskola, högre flickskola, högre goss- eller samskola samt enskilt lärarinneseminarium med 40 kronor för veckotimme och år.

3) Den tillfälliga löneförbättringen utgår, vad angår enskild mellanskola och högre flickskola, under förutsättning att en summa, motsvarande 20 procent av det sammanlagda till lärarpersonalen vid

vederbörande skola i tillfällig löneförbättring under tiden 1 juli 1923—30 juni 1924 utgående beloppet, varder för skolans verksamhet för nämnda tid i övrigt anslagen av kommun eller enskilda donatorer eller utgår av medel, som eljest stå till vederbörande läroanstalts förfogande.

4) Det må ankomma på Eders Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av dessa grunder må befinnas erforderliga.

143:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 152) föreslagit riksdagen att till fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala anvisa för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 75,000 kronor.

I de resolutioner, som den 16 maj 1918 givits av Eders Kungl. Maj:t angående kompetensvärdet av avgångsbetyg från vissa lärarinnekurser vid berörda fackskola, har såsom villkor för de här lämnade förmånernas åtnjutande, bland annat, föreskrivits, att för inträde uti ifrågavarande lärarinnekurser skulle fordras, att inträdessökande dels fyllt eller under det kalenderår, då inträde sökes, fyller nitton år, dels ock avlagt godkänd realskolexamen eller erhållit godkänt avgångsbetyg från högre flickskola med s. k. normalskolekompetens eller eljest styrkt sig hava motsvarande utbildning. Enligt vad riksdagen inhämtat, har i skrivelse till chefen för ecklesiastikdepartementet den person, som av Eders Kungl. Maj:t förordnats att delta i revisionen av fackskolans räkenskaper för år 1921, framhållit, huru som i revisionsberättelsen påpekats, att i skolans program såsom fordran för tillträde till de lärarinnekurser, som åsyftas i ovanberörda kungl. resolutioner, endast upptagits s. k. normalskolekompetens, under det att i berörda resolutioner först nämnes avlagd godkänd realskolexamen. Vidare har i samma revisionsberättelse erinrats, att befrielse från eller nedsättning i de vid lärarinnekursen i huslig ekonomi och handarbete utgående terminsavgifterna icke beviljats i så stor utstäckning, som av Eders Kungl. Maj:t föreskrivits.

Riksdagen har uppmärksammat nu omnämnda förhållanden och förväntar, att det noggrant övervakas, att skolan ställer sig till efterrättelse de av Eders Kungl. Maj:t givna bestämmelser. Då riksdagen ej funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, får riksdagen anmäla, att riksdagen till fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 75,000 kronor.

De allmänna
läroverken
m. m..

144:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 153) har riksdagen till understöd åt utbildningskurser för lärarinnor i hushållsgöromål anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 16,000 kronor, att under de villkor, Eders Kungl. Maj:t må finna lämpligt föreskriva, utgå till styrelsen för aktiebolaget Ateneum för flickor i Stockholm med högst 8,000 kronor och till Göteborgs allmänna folkskolestyrelse med likaledes högst 8,000 kronor.

145:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 154) har riksdagen till understöd enligt de bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott meddela, åt vissa anstalter för utbildande av lärarinnor i handarbete anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 27,100 kronor, att med den fördelning, som av Eders Kungl. Maj:t bestämmes, utgå till Maria Nordenfelts kvinnliga yrkesskola i Göteborg, föreningen Handarbetets vänner och Hulda Lundins högre slöjdseminarium i Stockholm samt Andrea Eneroths handarbetskola och seminarium i Stockholm.

Folkundervisningen.

Folkunder-
visningen.

146:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 155) föreslagit riksdagen att för beredande av medel för upprättande från och med den 1 juli 1923 vid folkskoleseminariet i Umeå av ytterligare 3 nya övningsskol-lärartjänster samt för ökande av den till vederbörande lärare i teckning vid samma seminarium utgående avlöningen höja den i det gemensamma ordinarie reservationsanslaget till folkskoleseminarier ingående posten: Folkskoleseminarierna, nu 1,862,920 kronor för år, med 11,760 kronor till 1,874,680 kronor.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehaft en inom riksdagen väckt motion (I: 94), däri hemställts, att riksdagen ville medgiva, att ytterligare en lektorstjänst vid folkskoleseminariet i Umeå uppföres på ordinarie stat från och med den 1 juli 1923 och att i följd därav den i det gemensamma ordinarie reservationsanslaget till folkskoleseminarier ingående posten: Folkskoleseminarierna måtte utöver vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit höjas med 5,800 kronor till 1,880,480 kronor.

De av Eders Kungl. Maj:t äskade nya tjänsterna har riksdagen ansett sig böra bevilja. Jämväl för det motionsvis framlagda yrkandet finner riksdagen goda skäl anförda. Såväl med hänsyn till det trängande behovet av ytterligare en lektorstjänst vid Umeåseminariet som i betraktande av att ett undanskjutande av nya lektorstjänsters inrättande nödvändigtvis måste medföra den från flera synpunkter mindre lyckliga anordningen av ett nyinrättande på en gång av ett stort antal erforderliga tjänster, har riksdagen ansett sig böra bifalla motionärernas förslag.

Riksdagen får följaktligen anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag och ovanberörda motion, för beredande av medel för upprättande från och med den 1 juli 1923 vid folkskoleseminariet i Umeå av ytterligare en ny lektorstjänst och 3 nya övningsskollärartjänster samt för ökande av den till vederbörande lärare i teckning vid samma seminarium utgående avlöningen höjt den i det gemensamma ordinarie reservationsanslaget till folkskoleseminarier ingående posten: Folkskoleseminarierna, nu 1,862,920 kronor för år, med 17,560 kronor till 1,880,480 kronor.

147:o) I överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 156) har riksdagen i riksstaten upptagit den i det gemensamma ordinarie reservationsanslaget till folkskoleseminarier ingående anslagsposten: Stipendier för elever vid folkskoleseminarier med ett belopp av 198,225 kronor.

148:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 157) har riksdagen för beredande av höjda stipendier åt elever vid folkskoleseminarier anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 100,000 kronor.

149:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 158) samt under erinran, att genom det beslut riksdagen under punkt 146 anmält i fråga om inrättande av en ny lektorstjänst vid folkskoleseminariet i Umeå, det av Eders Kungl. Maj:t under förevarande punkt äskade beloppet å 380,000 kronor bör minskas med 3,300 kronor, utgörande beräknad ersättning till en extra ordinarie lektor vid samma seminarium, får riksdagen anmäla, att riksdagen till anordnande av studentkurser vid folkskoleseminarierna i Uppsala, Strängnäs, Växjö, Lund, Stockholm och Kalmar, av parallellavdelningar vid folkskoleseminarierna i Linköping, Skara, Landskrona, Umeå,

Folkunder-
visningen.

Karlstad och Luleå samt av preparandkurs vid folkskoleseminariet i Luleå anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 376,700 kronor.

150:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 159) har riksdagen till bestridande av hyresersättning till rektorerna vid folkskoleseminarierna i Linköping, Skara, Kalmar, Lund, Karlstad och Umeå, utan rätt för sagda rektorer att å hyresersättningen åtnjuta dyrtidstillägg, anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 12,500 kronor.

151:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 160) har riksdagen för beredande av hyresbidrag till lärare vid folkskoleseminarierna i Stockholm och Göteborg anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra förslagsanslag av 12,000 kronor, utan rätt för vederbörande lärare att å ifrågavarande hyresbidrag åtnjuta dyrtidstillägg.

152:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 161) har riksdagen till förhyrande av vissa lokaler för folkskoleseminariet i Göteborg samt till dessa lokalers uppvärmning, belysning och städning m. m. anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 2,675 kronor.

153:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 162) har riksdagen av det för uppförande av byggnader för dubbelseminarium i Umeå beviljade beloppet å 2,384,000 kronor anvisat för budgetåret 1923—1924 såsom extra reservationsanslag ett belopp av 700,000 kronor.

154:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 163) föreslagit riksdagen att till inredning av den nya byggnaden vid folkskoleseminariet i Umeå bevilja ett belopp av 40,000 kronor och därav anvisa för budgetåret 1923—1924 såsom extra reservationsanslag ett belopp av 15,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till inredning av den nya byggnaden vid folkskoleseminariet i Umeå beviljat ett belopp av 40,000 kronor och därav anvisat för budgetåret 1923—1924 såsom extra reservationsanslag ett belopp av 15,000 kronor.

155:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 164) har riksdagen till fortsatta arbeten m. m. för anläggande av trädgård vid folkskoleseminariet i Karlstad anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 4,000 kronor.

156:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 165) har riksdagen till uppförande i huvudsaklig överensstämmelse med av arkitekten Georg A. Nilsson upprättade ritningar av nya byggnader för folkskoleseminariet i Linköping, utöver redan anvisat anslag å 150,000 kronor, beviljat ett belopp av 1,800,000 kronor samt därav anvisat för budgetåret 1923—1924 såsom extra reservationsanslag ett belopp av 800,000 kronor.

157:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 166) har riksdagen till understöd åt Ateneums folkskoleseminarium och Göteborgs kvinnliga folkskoleseminarium anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 20,000 kronor, att av Eders Kungl. Maj:t fördelas mellan de båda seminarierna, på sätt Eders Kungl. Maj:t finner skäligt, och att i övrigt utgå på de villkor, som av Eders Kungl. Maj:t bestämmas.

158:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:s förslag (punkt 167) har riksdagen höjt det ordinarie reservationsanslaget till statens småskoleseminarier, nu 132,475 kronor för år, med 6,000 kronor till 138,475 kronor.

159:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom (punkt 168) gjorda framställning har riksdagen för uppehållande av verksamheten vid statens småskoleseminarier i Lycksele och Hageström anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 89,430 kronor.

160:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 169) har riksdagen till fullbordande av byggnader för småskoleseminariet i Lycksele anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 355,000 kronor.

161:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 170) har riksdagen till bestridande av kostnader för inredning och möblering av byggnaderna för småskoleseminariet i Lycksele anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 40,000 kronor.

Folkunder-
visningen.

162:o) I enlighet med Eder Kungl. Maj:ts förslag (punkt 171) har riksdagen i riksstaten upptagit det ordinarie förslagsanslaget till understöd åt småskoleseminarier med 381,000 kronor.

163:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 172) har riksdagen i riksstaten upptagit det ordinarie reservationsanslaget till stipendier åt elever vid småskoleseminarier med oförändrat årsbelopp, 90,000 kronor.

164:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 173) har riksdagen

dels beslutat, att tillfällig löneförbättring för lärare vid småskoleseminarier, som inrättats av landsting eller stad, som ej i landsting deltagar, skall för budgetåret 1923—1924 utgå med $\frac{3}{4}$ av det belopp, som må tillkomma motsvarande lärare vid folkskoleseminariernas övningsskolor och vid statens småskoleseminarier;

dels ock för sådant ändamål anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra förslagsanslag av 22,500 kronor.

165:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 174) föreslagit riksdagen att till understöd åt »Nya småskoleseminariet» (Alma Detthows) i Stockholm anvisa för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 2,500 kronor, att utgå enligt Eders Kungl. Maj:ts bestämmande och på de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

Riksdagen har till understöd åt »Nya småskoleseminariet» (Alma Detthows) i Stockholm anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 2,500 kronor, att utgå enligt Eders Kungl. Maj:ts bestämmande och på de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

166:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 175) har riksdagen i riksstaten upptagit det ordinarie förslagsanslaget till avlöning m. m. åt folkskolinspektörer med 330,000 kronor.

167:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 176) har riksdagen till bestridande av tilläggsersättning för expenser åt folkskolinspektörer anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 13,000 kronor.

168:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 177) har riksdagen i riksstaten uppfört det ordinarie förslagsanslaget till resekostnadsersättning åt folkskolinspektörer med 300,000 kronor.

169:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 178) har riksdagen i riksstaten upptagit det ordinarie förslagsanslaget till avlöning åt lärare vid folkskolor med 43,300,000 kronor.

170:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 179) har riksdagen i riksstaten uppfört det ordinarie förslagsanslaget till befrämjande av folkundervisningen bland de i rikets nordligaste trakter bosatta finnar med 400,000 kronor.

171:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 180) har riksdagen i riksstaten upptagit det ordinarie förslagsanslaget till lappmarks ecklesiastikverk, folkbildningsändamål, med 185,000 kronor.

172:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 181) har riksdagen, med uteslutande ur riksstaten av det ordinarie förslagsanslaget, högst, till beredande av möjlighet till skolgång genom inackordering i skolhem eller enskilda hem för skolpliktiga barn av fattiga avlägset boende föräldrar för enahanda ändamål därstädes uppfört ett ordinarie anslag å 125,000 kronor.

173:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 182) har riksdagen i riksstaten uppfört det ordinarie förslagsanslaget till särskilt lönetillägg åt lärare i lappmarksförsamlingar med icke finsktalande befolkning samt i Överkalix församling med 47,000 kronor.

174:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 183) har riksdagen i riksstaten upptagit det ordinarie förslagsanslaget till avlöning av föreståndarinna för skolhem eller arbetsstuga inom lappmarksförsamlingar med icke finsktalande befolkning samt i Överkalix församling med 11,000 kronor.

175:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 184) har riksdagen i riksstaten uppfört det ordinarie förslagsanslaget till Skytteanska lappfolkskolan i Tärna med 10,600 kronor.

176:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 185) får riksdagen anmäla, att riksdagen till beredande av möjlighet till skolgång för fattiga, på längre avstånd från skola boende skolpliktiga barn inom Hotagens och Frostvikens församlingar anvisat för budget-

Folkunder
visningen.

året 1923—1924 ett extra anslag av 3,000 kronor, att användas enligt de bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott meddela.

177:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 186) har riksdagen till avlönande av lärare åt vid vanförestalter och kustsanatorier intagna barn i skolåldern anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra förslagsanslag av 20,000 kronor.

178:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 187) har riksdagen i riksstaten uppfört det ordinarie förslagsanslaget till anordnande av slöjd i folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola med 2,585,000 kronor.

179:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 188) har riksdagen i riksstaten upptagit det ordinarie förslagsanslaget till anordnande av undervisning i hushållsgöromål i egentlig folkskola med ett belopp av 267,000 kronor.

180:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 189) har riksdagen i riksstaten upptagit det ordinarie reservationsanslaget till undervisningsmateriell m. m. för folkskolor med ett belopp av 5,000 kronor.

181:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 190) har riksdagen i riksstaten upptagit det ordinarie förslagsanslaget till understödjande av folkskolebarns ferieresor med ett belopp av 125,000 kronor.

182:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 191) har riksdagen beviljat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 10,400 kronor, att utgå till upprätthållande under läsåret 1923—1924 av svensk undervisning åt svenska barn: i Berlin med högst 2,200 kronor, i London med högst 6,000 kronor och i Hamburg med högst 2,200 kronor, samtliga beloppen att utgå enligt de bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt fastställa.

183:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 192) föreslagit riksdagen att *dels* medgiva, att den tid, inom vilken skoldistrikt skall, på sätt i stadgan den 16 september 1918 för fortsättningsskolan föreskrives, hava ordnat den fortsatta undervisningen, må utsträckas till utgången av år 1926, *dels ock* i riksstaten uppföra det ordinarie för-

slagsanslaget till understöd för avlönande av lärare vid fortsättnings-skola med ett belopp av 3,000,000 kronor.

Folkunder-
visningen.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen

dels medgivit, att den tid, inom vilken skoldistrikt skall, på sätt i stadgan den 16 september 1918 för fortsättningsskolan föreskrives, hava ordnat den fortsatta undervisningen, må utsträckas till utgången av år 1926,

dels ock i riksstaten uppfört det ordinarie förslagsanslaget till understöd för avlönande av lärare vid fortsättningsskola med ett belopp av 3,000,000 kronor.

184:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 193) har riksdagen till arvodesförhöjning, i enlighet med de av 1921 års riksdag bestämda grunder, åt lärare vid fortsättningsskola under senare halvåret 1923 och förra halvåret 1924 anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra förslagsanslag av 590,000 kronor.

185:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 194) har riksdagen till utbildningskurser för lärare vid fortsättningsskolor anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 150,000 kronor, att utgå enligt Eders Kungl. Maj:ts bestämmande och på de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

186:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 195) har riksdagen i riksstaten uppfört det ordinarie förslagsanslaget till understöd åt högre folkskolor med 912,000 kronor.

187:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 196) har riksdagen i riksstaten upptagit det ordinarie förslagsanslaget till anordnande av slöjd i högre folkskolor med ett belopp av 35,000 kronor.

188:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 197) har riksdagen i riksstaten upptagit det ordinarie reservationsanslaget till sällskapets för folkundervisningens befrämjande verksamhet i allmänhet med 1,500 kronor.

189:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 198) har riksdagen i riksstaten upptagit det ordinarie förslagsanslaget till sällskapets för folkundervisningens befrämjande högre folkskola med 7,570 kronor.

Folkunder-
visningen.

190:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 199) har riksdagen

dels medgivit, att föreståndare och ämneslärare med fast anställning vid statsunderstödd folkhögskola må, med iakttagande av i övrigt stadgade bestämmelser, för uppflyttning i högre lönegrad räkna sig till godo den tid, de såsom fast anställda innehåft föreståndar- eller lärarbefattning vid statsunderstödd lantmanna- eller lantbruksskola,

dels ock i riksstaten uppfört det ordinarie förslagsanslaget till understöd åt folkhögskolor med ett belopp av 830,000 kronor.

191:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 200) föreslagit riksdagen att för beredande av ökat understöd åt folkhögskolor anvisa för budgetåret 1923—1924 ett extra förslagsanslag av 75,000 kronor.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehaft en inom riksdagen väckt motion (I: 97), däri hemställts, att riksdagen måtte för möjliggörande av understöd jämväl åt den av rikssvenska, i Sverige utbildade lärarkrafter ledda och bland svensk befolkning verkande folkhögskolan i Birkas inom estniska republikens område, höja det i statsverkspropositionen föreslagna extra förslagsanslaget till folkhögskolorna med tvåtusen kronor.

Mot vad Eders Kungl. Maj:t under denna punkt föreslagit, har riksdagen intet att erinra.

Vad angår det motionsvis gjorda yrkandet, finner riksdagen visserligen ett bifall till detsamma vara ägnat att med hänsyn till sina konsekvenser ingiva vissa betänkligheter. Emellertid synas i detta fall omständigheter föreligga, som i hög grad äro ägnade att häva betänkligheterna i fråga. Det gäller här en spillra av vår gamla svenska stam, som genom århundraden under ogynnsamma yttre förhållanden dock bevarat svenskt språk och en varm känsla av samhörighet med sina svenska stamfränder. Riksdagen håller före, att i ett fall som detta vårt land bör stödja strävandena, att även för framtiden vidmakthålla sambandet med svensk kultur i utlandet och föreställer sig, att anslag för de sällsynta undantagsfall, då förhållandena tilläventyrs kunna anses så starkt talande som i här förevarande, icke skola bliva av en sådan omfattning, att de böra avskräcka vårt land från att här lämna en handräckning, som står i överensstämmelse med känslorna i Sverige för folkgrupper, vilka ännu efter flera århundraden i tacksam hågkomst bevara minnet av svensk

styrelse och svensk kultur. Riksdagen, som ej funnit anledning till erinran mot det äskade beloppet, har dock ansett detsamma böra nu uppföras såsom särskilt anslag under riksstatens åttonde huvudtitel och anmäler under nästföljande punkt sitt beslut i detta hänseende.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen för beredande av ökat understöd åt folkhögskolor anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra förslagsanslag av 75,000 kronor.

192:o) Under åberopande av vad riksdagen under nästföregående punkt anfört, får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av den under samma punkt omnämnda motion, till understöd åt den svenska folkhögskolan i Birkas inom republiken Estland för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 2,000 kronor.

193:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 201) föreslagit riksdagen att uppföra det ordinarie anslaget till stipendier åt elever vid folkhögskolor såsom reservationsanslag med ett belopp av 140,000 kronor.

Vidare har Eders Kungl. Maj:t (punkt 202) föreslagit riksdagen att till förstärkande av det ordinarie reservationsanslaget till stipendier åt elever vid folkhögskolor anvisa för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 40,000 kronor.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehaft en inom riksdagen väckt motion (II: 113), däri hemställts,

att riksdagen måtte besluta sådan förändring av ordinarie reservationsanslaget å 8:de huvudtiteln till stipendier åt elever vid folkhögskolor (punkt 201) och av anslaget till förstärkande av det ordinarie reservationsanslaget till stipendier åt elever vid folkhögskolor (punkt 202), att anslaget blir förslagsanslag;

eller alternativt

att riksdagen måtte besluta höja anslaget till förstärkande av det ordinarie reservationsanslaget till stipendier åt elever vid folkhögskolor (punkt 202) från i propositionen begärda 40,000 kronor; med 60,000 kronor till 100,000 kronor.

Med motionen åsyftas att under en tid som den nuvarande med rådande arbetslöshet underlätta möjligheterna för obemedlade unga män och kvinnor att besöka ifrågavarande skolor och att tillgodose de ökade krav på stipendier, som härigenom komma att göra sig gällande.

Såsom av utredningen framgår, har elevantalet vid folkhögsko-

Folkunder-
visningen.

lorna ökats. Frånsett den omständigheten, att den nuvarande depressionen inom industrien kommit ett stort antal arbetslösa att utnyttja sin nödtvungna ledighet till att vid folkhögskolorna inhämta för deras arbete och verksamhet nyttiga kunskaper, har det allmänt växande intresset för dessa skolor och deras betydelsefulla uppgift gjort tillströmningen till dem betydligt större än vad förut varit fallet. Självfallet har också procenttalet av understödsbehövande elever i motsvarande grad ökats. Folkhögskolornas kurser hava också under de senare åren förlängts och därigenom blivit för eleverna kostsammare.

Med behjärtande av de skäl, som i motionen anföras, har riksdagen ansett sig böra vidtaga en sådan ändring i Eders Kungl. Maj:ts förslag, som bidrager till vinnande av de önskemål, motionen vill ernå.

Vid övervägande av de båda i motionen framlagda alternativen har riksdagen ställt sig avvisande gent emot det första, såsom innebärande en från budgetssynpunkt mindre lämplig anordning. Där emot finner sig riksdagen böra besluta en höjning av det extra förstärkningsanslaget, varvid riksdagen dock med hänsyn till det statsfinansiella läget icke ansett sig kunna bevilja ett högre belopp än 80,000 kronor.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts ovanberörda förslag och förevarande motion,

dels uppfört det ordinarie anslaget till stipendier åt elever vid folkhögskolor såsom reservationsanslag med ett belopp av 140,000 kronor;

dels ock till förstärkande av nämnda reservationsanslag anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 80,000 kronor.

194:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 203) har riksdagen i riksstaten uppfört det ordinarie förslagsanslaget till befrämjande av dövstumundervisningen med ett belopp av 200,000 kronor.

195:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 204) har riksdagen i riksstaten utan särskild anslagsbeteckning upptagit det ordinarie anslaget till kyrklig själavård åt dövstumma med ett belopp av 14,000 kronor.

196:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 205) har riksdagen till understöd för utgivande av Tidning för dövstumma

anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag å 1,000 kronor, att utgå enligt de bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna skäl meddela. Folkunder-
visningen.

197:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 206) har riksdagen till understöd åt Tysta skolan å Lidingön anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 30,000 kronor, att utgå under de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

198:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 207) har riksdagen i riksstaten uppfört det ordinarie anslaget till institutet och förskolan för blindas å Tomtebodas med ett belopp av 103,150 kronor.

199:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 208) har riksdagen till förstärkande för tiden 1 januari 1923—30 juni 1924 av det ordinarie anslaget till institutet och förskolan för blindas å Tomtebodas anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 100,000 kronor.

200:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 209) har riksdagen i riksstaten uppfört det ordinarie anslaget till förskolan för blindas i Växjö med ett belopp av 20,600 kronor.

201:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 210) har riksdagen till förstärkande av det ordinarie anslaget till förskolan för blindas i Växjö anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 12,450 kronor.

202:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 211) har riksdagen i riksstaten uppfört det ordinarie förslagsanslaget till järnvägsresor för blindskolelever jämte åtföljande vårdare med ett belopp av 4,000 kronor.

203:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 212) har riksdagen i riksstaten upptagit *dels* utan särskild anslagsbeteckning det ordinarie anslaget till avlöningar vid hantverksskolan i Kristinehamn för blindas med ett belopp av 17,300 kronor, *dels ock* det ordinarie reservationsanslaget till samma skola med ett belopp av 11,000 kronor.

204:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 213) har riksdagen till förstärkande för tiden 1 januari 1923—30 juni 1924

Folkunder-
visningen.

av det ordinarie reservationsanslaget till hantverksskolan i Kristinehamn för blinda anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 17,025 kronor, att utgå enligt de bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott meddela.

205:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 214) har riksdagen till uppehållande vid hantverksskolan i Kristinehamn för blinda av ytterligare en korgmakeriavdelning anvisat för budgetåret 1923 —1924 ett extra reservationsanslag av 6,600 kronor.

206:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 215) har riksdagen såsom bidrag till beredande av fria frakter för arbetsmaterialier, som från hantverksskolans i Kristinehamn för blinda materialdepå sändas blinda hantverkare, anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 7,500 kronor.

207:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 216) har riksdagen i riksstaten uppfört det ordinarie förslagsanslaget till bidrag till avlönande av vikarier för lärare vid blindundervisningsanstalter med 1,000 kronor.

208:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 217) har riksdagen till tryckning av blindskrifter anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag å 7,000 kronor.

209:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 218) har riksdagen till understöd åt blindlärarelever anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag å 1,200 kronor.

210:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 219) har riksdagen till understöd åt de blindas förening anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag å 100,000 kronor, att utgå enligt de bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott meddela.

211:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 220) har riksdagen till understöd för utgivande av De blindas veckoblad anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 3,600 kronor, att utgå enligt de föreskrifter, Eders Kungl. Maj:t kan finna skäl meddela.

212:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 221) har riksdagen till understöd åt hantverksskolan

i Uppsala för blinda kvinnor anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 20,000 kronor, att utgå i enlighet med de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna skäl föreskriva.

213:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 222) har riksdagen i rikstaten uppfört det ordinarie anslaget till vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte med ett belopp av 128,400 kronor.

214:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 223) har riksdagen till avlöning åt extra ordinarie lärarpersonal och vaktmästare vid vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 15,500 kronor.

215:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 224) har riksdagen till beredande av ökade medel för de i staten för vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte under »övriga utgifter» upptagna utgiftsposterna med undantag för »läkare och sjukvård» samt »vårdar- och ekonomipersonal» anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 9,000 kronor.

216:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 225) har riksdagen medgivit, att till anläggande av trädgård vid vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte i huvudsaklig överensstämmelse med av arkitekten Theodor Kellgren uppgjort förslag må av det överskott, som uppkommit å de för nybyggnad åt nämnda vårdanstalt anvisade reservationsanslagen å tillhoppa 1,683,000 kronor, användas ett belopp av högst 8,000 kronor.

217:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 226) föreslagit riksdagen medgiva, att till uppförande av ett svin- och hönshus vid vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte i huvudsaklig överensstämmelse med av arkitekten Theodor Kellgren uppgjort förslag må av det överskott, som uppkommit å de för nybyggnad åt nämnda vårdanstalt anvisade reservationsanslagen å tillhoppa 1,683,000 kronor, användas ett belopp av högst 9,000 kronor.

Riksdagen, som funnit att ett anslagsbelopp av 7,000 kronor bör vara för ändamålet tillräckligt, får anmäla, att riksdagen medgivit, att till uppförande av ett svin- och hönshus vid vårdanstalten

Folkunder-
visningen.

i Lund för blinda med komplicerat lyte i huvudsaklig överensstämmelse med av arkitekten Theodor Kellgren uppgjort förslag må av det överskott, som uppkommit å de för nybyggnad åt nämnda vårdanstalt anvisade reservationsanslagen å tillhopa 1,683,000 kronor, användas ett belopp av högst 7,000 kronor.

218:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 227) har riksdagen i riksstaten uppfört det ordinarie förslagsanslaget till uppfostringsanstalter för vanartade och i sedligt avseende försummade barn med oförändrat årsbelopp, 184,000 kronor.

Yrkesundervisningen.

Yrkesunder-
visningen.

219:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 228) har riksdagen till inköp av erforderlig undervisningsmaterieell vid tekniska elementarskolan i Norrköping anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 5,000 kronor.

220:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 229) har riksdagen till anskaffande av laboratorieutrustning och undervisningsmaterieell vid tekniska läroverket i Malmö anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 10,000 kronor.

221:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 230) har riksdagen

dels i riksstaten beräknat för det tekniska gymnasiet i Örebro ett belopp av 125,325 kronor att ingå i det ordinarie reservationsanslaget till tekniska läroverk;

dels ock till fortsatt uppehållande av en fjärde parallellavdelning vid nämnda läroanstalt anvisat för samma tid ett extra anslag av 24,000 kronor.

222:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 231) föreslagit riksdagen att *dels* i riksstaten beräkna för tekniska fackskolan för maskinindustri i Eskilstuna ett belopp av 33,350 kronor att ingå i det ordinarie reservationsanslaget till tekniska läroverk, *dels ock* för

uppehållande av parallellavdelningar vid skolan anvisa för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 13,125 kronor.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, får alltså anmäla, att riksdagen

dels i riksstaten beräknat för tekniska fackskolan för maskinindustri i Eskilstuna ett belopp av 33,350 kronor att ingå i det ordinarie reservationsanslaget till tekniska läroverk;

dels ock för uppehållande av parallellavdelningar vid skolan anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 13,125 kronor.

223:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 232) har riksdagen i riksstaten uppfört det ordinarie reservationsanslaget till tekniska läroverk med ett belopp av 513,850 kronor.

224:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 233) har riksdagen till beredande av ytterligare medel till expenser, bränsle m. m. för tekniska läroverk anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 10,000 kronor att utgå efter de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott meddela.

225:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 234) har riksdagen

dels i riksstaten uppfört ett ordinarie anslag till handelsgymnasier å 135,000 kronor;

dels ock till beredande av förhöjt understöd åt handelsgymnasierna i Stockholm, Göteborg, Malmö, Hälsingborg, Örebro och Norrköping utöver till dem redan anslagna belopp anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 120,000 kronor att utgå under förutsättning att kommun, där handelsundervisningsanstalt åtnjuter statsunderstöd, själv eller genom enskilda donatorer såväl tillhandahåller erforderliga lokaler för undervisningen som ock årligen lämna ett kontant bidrag, motsvarande minst en tredjedel av statsunderstödet, samt med den fördelning och under de villkor i övrigt, som Eders Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma.

226:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 235) har riksdagen

dels i riksstaten uppfört det ordinarie förslagsanslaget till understöd åt kommunala anstalter för yrkesundervisning med ett belopp av 600,000 kronor,

Yrkesunder-
visningen.

dels ock till beredande av arvodesförhöjning åt lärare vid kommunala anstalter för yrkesundervisning i enlighet med de i riksdagens skrivelse nr 8 A/1921, punkten 209, angivna grunder och villkor anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra förslagsanslag av 70,000 kronor.

227:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 236) har riksdagen

dels med uteslutande ur riksstaten av det ordinarie förslagsanslaget till understöd åt enskilda anstalter för yrkesundervisning därstädes för enahanda ändamål uppfört ett ordinarie anslag å 600,000 kronor,

dels ock till beredande av arvodesförhöjning åt lärare vid enskilda anstalter för yrkesundervisning, i överensstämmelse med de i riksdagens skrivelse nr 8 A/1921, punkten 209, angivna grunder för avlöning åt lärare vid kommunala anstalter för yrkesundervisning, anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra förslagsanslag av 65,000 kronor.

228:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 237) har riksdagen för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 45,000 kronor att i enlighet med av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 8 januari 1923 under punkten 237 angivna beräkningsgrunder och i övrigt i huvudsaklig överensstämmelse med de av 1919 års lagtima riksdag godtagna grunder beträffande understöd till elever vid s. k. husmodersskolor utgå som understöd till obemedlade och mindre bemedlade elever vid statsunderstödda enskilda skolor för husmodersutbildning.

229:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 238) har riksdagen i riksstaten för budgetåret 1923—1924 uppfört

dels det ordinarie anslaget till tekniska skolan i Stockholm med ett belopp av 97,075 kronor,

dels till upprätthållande av verksamheten vid tekniska skolan i Stockholm ett extra anslag av 32,677 kronor, under villkor att Stockholms stad för samma tid utöver förut anslagna medel, 7,500 kronor för år, för berörda ändamål bidrager med samma belopp

som statsanslaget samt med beräkning, att 480 kronor tillskjutas av Sjöstedtska fonden, Yrkesunder-
visningen.

dels ock till täckande av i skolans räkenskaper för år 1921 förefintlig brist ett extra anslag av 6,215 kronor.

230:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 239) har riksdagen såsom bidrag till uppehållande av bergsskolorna i Filipstad och Falun, anordnade på sätt av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 14 mars 1922 närmare angivits, för budgetåret 1923—1924 anvisat

dels såsom bidrag med $\frac{3}{5}$ till kostnaderna för verksamheten vid skolorna under tiden 1 juli 1923—30 juni 1924 ett extra anslag av 45,210 kronor,

dels ock såsom särskilt bidrag med $\frac{3}{5}$ till ålderstillägg åt lärare och vaktmästare ett extra anslag av 900 kronor

eller tillhoppa 46,110 kronor, allt under villkor att järnkontoret ansvarar för den del av kostnaderna för skolornas uppehållande i av departementschefen uti ovan berörda statsrådsprotokoll angiven omfattning, som ej täckes genom anslag av statsmedel samt med rätt för Eders Kungl. Maj:t att meddela de närmare föreskrifter i fråga om nämnda anslag, som av Eders Kungl. Maj:t prövas erforderliga.

231:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 240) har riksdagen till uppehållande av verksamheten vid vävskolan i Borås anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 9,725 kronor att utgå med de belopp, till de ändamål och under de villkor, som av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 8 januari 1923 angivits.

232:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 242) har riksdagen till en yrkespedagogisk centralanstalt med de uppgifter och den anordning, som av Eders Kungl. Maj:t i huvudsaklig anslutning till de av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 7 januari 1920 angivna riktlinjer närmare bestämmas, anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 25,000 kronor.

Folkbildningsåtgärder i övrigt.

Folkbildningsåtgärder i övrigt.

233:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 243) har riksdagen

dels i riksstaten uppfört det ordinarie förslagsanslaget till understöd åt folkbibliotek med ett belopp av 400,000 kronor,

dels ock medgivit, att från nämnda anslag må från och med den 1 juli 1923 tills vidare årligen utgå, förutom tidigare medgivna anslagsposter, ett belopp av högst 1,200 kronor till ersättning åt vikarier för de kvinnliga biträdena hos bibliotekskonsulenterna.

234:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 244) har riksdagen

dels till understöd åt anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar, anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 350,000 kronor, ävensom medgivit, att av detta anslag må enligt av Eders Kungl. Maj:t fastställda villkor användas dels högst 25,000 kronor till understöd åt centralbyråer och undantagsvis även åt andra sammanslutningar för förmedling av dylika föreläsningar, dels 3,000 kronor till en hos skolöverstyrelsen anställd föreläsningskonsulent, dels ock högst 8,000 kronor till understöd åt vissa anstalter och föreningar för av dem havda resekostnader för föreläsare,

dels ock medgivit, att för tiden 1 juli 1923—30 juni 1924 det minsta antal föreläsningar, som för åtnjutande av statsunderstöd skall årligen anordnas av anstalt eller förening, varom nu är fråga, må utgöra 10.

235:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 245) föreslagit riksdagen att såsom bidrag till arbetarnes bildningsförbund för bestridande av dess organisations- och administrationskostnader anvisa för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 15,000 kronor, att utgå under villkor, att förbundet visar sig för ändamålet för samma tid disponera från annat håll bekomna medel till minst lika stort belopp som statsbidraget, och i övrigt enligt de bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen såsom bidrag till arbetarnes bildningsförbund för bestridande av dess organisations- och administrationskostnader anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 15,000 kronor, att utgå under villkor, att förbundet visar sig för ändamålet för samma tid disponera från annat håll bekomna medel till minst lika stort belopp som statsbidraget, och i övrigt enligt de bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

236:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 246) har riksdagen såsom bidrag till täckande av kostnaderna för de föreläsningsskurser, som från universiteten i Uppsala och Lund varda på begäran vare sig av institution, som ej åtnjuter särskilt till populärvetenskapliga föreläsningar beviljat statsunderstöd, eller av viss kommun eller enskild person anordnade att under tiden 1 juli 1923—30 juni 1924 eller senare hållas utom universitetsstäderna, anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 14,500 kronor, varav 10,000 kronor till Uppsala universitet och 4,500 kronor till Lunds universitet, att utgå under villkor att den, som begärt föreläsning, tillskjuter för täckande av föreläsarens resekostnad och arvode minst lika stort belopp som statsbidraget.

237:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 247) föreslagit riksdagen att till undervisnings- och upplysningsverksamhet för nykterhetens främjande anvisa för budgetåret 1923—1924:

dels ett extra anslag av 71,500 kronor, att under de villkor, som av Eders Kungl. Maj:t prövas lämpliga, utgå till nedan angivna ändamål med högst följande belopp:

till främjande av centralförbundets för nykterhetsundervisning verksamhet	kronor 20,000: —
» underhåll och skötsel av centralförbundets för nykterhetsundervisning bibliotek	» 1,000: —
» främjande av Sveriges storloges av I. O. G. T. studie- och ungdomsverksamhet	» 18,000: —
» främjande av Sveriges blåbandsförenings studie- och ungdomsverksamhet	» 6,000: —
» främjande av Nationaltemplarordens studie- och ungdomsverksamhet	» 7,500: —
» främjande av nykterhetsföreningen Vita bandets studie- och ungdomsverksamhet	» 3,000: —

Folkbildningsåtgärder i övrigt.

till främjande av nykterhetsorden Verdandis studie- och ungdomsverksamhet	kronor	3,000: —
» främjande av Sveriges studerande ungdoms helnykterhetsförbunds verksamhet	»	6,000: —
» främjande av Sveriges lärares nykterhetsförbunds verksamhet	»	4,500: —
» understöd för utgivande av en tidskrift för undervisnings- och upplysningsverksamheten för nykterhetens främjande	»	2,500: —
dels ock till föreläsnings- och instruktionsverksamhet för nykterhetens främjande i enlighet med de bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt fastställa, ett extra reservationsanslag å 27,000 kronor.		

I samband härmed har riksdagen till behandling förehaft *ej mindre* två inom riksdagen väckta, lika lydande motioner, (I:99 och II:92), däruti hemställts, att riksdagen måtte besluta att till undervisnings- och upplysningsverksamhet för nykterhetens främjande anvisa för budgetåret 1923—1924:

dels ett extra anslag av 136,500 kronor, att under de villkor, som av Eders Kungl. Maj:t prövas lämpliga, utgå till nedan angivna ändamål med högst följande belopp:

till främjande av Centralförbundets för nykterhetsundervisning verksamhet	kronor	20,000: —
» underhåll och skötsel av Centralförbundets för nykterhetsundervisningen bibliotek	»	1,000: —
» anordnande under år 1924 av en social fortbildningskurs för lärare, folkskolinspektörer m. fl.	»	42,000: —
» anordnande under år 1924 av en allmän utbildningskurs för studie- och ungdomsledare m. fl.	»	20,000: —
» främjande av Sveriges storloges av I. O. G. T. studie- och ungdomsverksamhet	»	21,000: —
» främjande av Sveriges blåbandsförenings studie- och ungdomsverksamhet	»	6,000: —
» främjande av Nationaltemplarordens studie- och ungdomsverksamhet	»	7,500: —
» främjande av nykterhetsföreningen Vita bandets studie- och ungdomsverksamhet	»	3,000: —

till främjande av nykterhetsorden Verdandis studie- och ungdomsverksamhet	kronor	3,000: —	Folkbildningsåtgärder i övrigt.
» främjande av Sveriges studerande ungdoms helnykterhetsförbunds verksamhet	»	6,000: —	
» främjande av Sveriges lärares nykterhetsförbunds verksamhet	»	4,500: —	
» understöd för utgivande av en tidskrift för undervisnings- och upplysningsverksamheten för nykterhetens främjande	»	2,500: —	

dels ock till föreläsnings- och instruktionsverksamhet för nykterhetens främjande i enlighet med de bestämmelser Kungl. Maj:t kan finna lämpligt fastställa, ett extra reservationsanslag av 27,000 kronor; *än även* en inom riksdagen väckt motion (II: 114), däri hemställdts,

att riksdagen för sin del måtte till undervisnings- och upplysningsverksamhet för nykterhetens främjande anvisa för budgetåret 1923—1924:

dels ett extra anslag av 141,500 kronor, att under de villkor, som av Eders Kungl. Maj:t prövas lämpliga, utgå till nedan angivna ändamål med högst följande belopp:

<i>till</i> främjande av centralförbundets för nykterhetsundervisning verksamhet	kr.	20,000: —
<i>till</i> underhåll och skötsel av centralförbundets för nykterhetsundervisning bibliotek	»	1,000: —
<i>till</i> anordnande under år 1924 av en social fortbildningskurs för lärare m. fl.	»	41,500: —
<i>till</i> anordnande under år 1924 av en allmän utbildningskurs för studie- och ungdomsledare m. fl.	»	19,000: —
<i>till</i> främjande av Sveriges storloges av I. O. G. T. studie- och ungdomsverksamhet	»	26,000: —
<i>till</i> främjande av Sveriges blåbandsförenings studie- och ungdomsverksamhet	»	6,000: —
<i>till</i> främjande av nationaltemplarordens studie- och ungdomsverksamhet	»	7,500: —
<i>till</i> främjande av nykterhetsföreningen Vita bandets studie- och ungdomsverksamhet	»	3,000: —
<i>till</i> främjande av nykterhetsorden Verdandis studie- och ungdomsverksamhet	»	3,000: —

Folkbild-
ningsåtgär-
der i övrigt.

till främjande av Sveriges studerande ungdoms
helnykterhetsförbunds verksamhet kronor 6,000: —
till främjande av Sveriges lärares nykterhetsför-
bunds verksamhet » 4,500: —
till understöd för utgivande av en tidskrift för
undervisnings- och upplysningsverksamheten för nyk-
terhetens främjande » 3,500: —

dels till föreläsnings- och instruktionsverksamhet för nykterhetens
främjande i enlighet med de bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan
finna lämpligt fastställa, ett extra reservationsanslag å 60,000 kronor,

dels ock medgiva, att möjliga uppkommande besparingar å an-
slagen till anordnande av en social fortbildningskurs för lärare m. fl.
samt av en allmän utbildningskurs för studie- och ungdomsledare
m. fl. må, enligt Eders Kungl. Maj:ts bestämmande, användas till
anskaffande och revision av materiell för nykterhetsundervisningen.

I likhet med vad fallet varit för innevarande budgethalvår, har
Eders Kungl. Maj:t ej heller nu ansett sig böra äska medel till den
sociala fortbildningskursen för lärare m. fl. och den allmänna utbild-
ningskursen för studie- och ungdomsledare m. fl. Skälen härför hava
av departementschefen angivits vara att söka dels i den statsekon-
omiska situationen, dels ock däri, att anslag icke av Eders Kungl.
Maj:t nu föreslagits för andra med dessa jämförliga fortbildnings- och
utbildningskurser.

Då emellertid ett avbrott i det en gång påbörjade upplysnings-
arbetet på nykterhetsområdet kan tänkas komma att äventyra det
resultat, man genom en fortsatt utveckling på detta område hoppas
ernå, och då det gäller en fråga av så utomordentlig betydelse för
vårt folk som den nu förevarande, finner riksdagen betänkligt att
bifalla ett förslag, som innebär ett ytterligare uppskov med den
enligt riksdagens mening effektivaste delen av ifrågavarande upplys-
ningsarbete.

Riksdagen anser det nämligen vara av den största betydelse för det
fortsatta nykterhetsarbetet, att de hittills uppskjutna utbildnings- och
fortbildningskurserna med det snaraste återupptagas. Bärande skäl
hava ock i motionerna härför anförts. Då riksdagen sålunda be-
viljar anslag för dessa kursers anordnande under år 1924, har riks-
dagen, i enlighet med vad skolöverstyrelsen beräknat och vad i
motionen nr II: 114 föreslagits, upptagit de härför avsedda beloppen

till respektive 41,500 kronor och 19,000 kronor. Vidare har riksdagen funnit goda skäl vara i motionen anförda för en höjning av det till främjande av Sveriges storloges av I. O. G. T. studie- och ungdomsverksamhet beräknade anslaget och har, i enlighet med vad i motionerna nr I: 99 och II: 92 föreslagits, bestämt detsamma till 21,000 kronor. Någon ytterligare anslagshöjning, på sätt äskas i motionen II: 114, har riksdagen, ehuru riksdagen tillfullo behjärtar det med motionen avsedda ändamålet, på grund av det statsfinansiella läget icke ansett sig kunna bevilja.

Folkbildningsåtgärder i övrigt.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag ävensom av ovanberörda motioner, till undervisnings- och upplysningsverksamhet för nykterhetens främjande anvisat för budgetåret 1923—1924:

dels ett extra anslag av 135,000 kronor, att under de villkor, som av Eders Kungl. Maj:t prövas lämpliga, utgå till nedan angivna ändamål med högst följande belopp:

till främjande av centralförbundets för nykterhetsundervisning verksamhet	kronor 20,000:—
» underhåll och skötsel av centralförbundets för nykterhetsundervisning bibliotek	» 1,000:—
» anordnande under år 1924 av en social fortbildningskurs för lärare, folkskolinspektörer m. fl.	» 41,500:—
» anordnande under år 1924 av en allmän utbildningskurs för studie- och ungdomsledare m. fl.	» 19,000:—
» främjande av Sveriges storloges av I. O. G. T. studie- och ungdomsverksamhet.	» 21,000:—
» främjande av Sveriges blåbandsförenings studie- och ungdomsverksamhet	» 6,000:—
» främjande av Nationaltemplarordens studie- och ungdomsverksamhet	» 7,500:—
» främjande av nykterhetsföreningen Vita bandets studie och ungdomsverksamhet	» 3,000:—
» främjande av nykterhetsorden Verdandis studie- och ungdomsverksamhet	» 3,000:—
» främjande av Sveriges studerande ungdoms helnykterhetsförbunds verksamhet	» 6,000:—
» främjande av Sveriges lärares nykterhetsförbunds verksamhet.	» 4,500:—

Folkbildningsåtgärder i övrigt.

till understöd för utgivande av en tidskrift för undervisnings- och upplysningsverksamheten för nykterhetens främjande kronor 2,500:—
dels ock till föreläsnings- och instruktionsverksamhet för nykterhetens främjande i enlighet med de bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt fastställa, ett extra reservationsanslag å 27,000 kronor.

238:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 248) har riksdagen till understöd åt föreningar, som anordna god orkestermusik för allmänheten, samt till inspektion av ifrågavarande förenings och orkestrars verksamhet anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag å 57,000 kronor.

239:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 249) har riksdagen
dels till bestridande av utgifterna för statens biografbyrå för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 60,000 kronor att direkt utgå av avgifter för granskning av biografbilder;
dels ock medgivit, att reservation, som kan uppkomma å nämnda anslag, må i den omfattning, Eders Kungl. Maj:t prövar lämpligt, användas till befrämjande av sådana i samband med kinematografien stående ändamål, som Eders Kungl. Maj:t finner vara förtjänta av understöd.

240:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 251) har riksdagen för budgetåret 1923—1924 såsom särskilda extra förslagsanslag anvisat

dels till ersättning åt postverket för dess bestyr med statens räntefria studielån ett belopp av 1,250 kronor,

dels ock till bestridande av kostnaderna för den nämnd, som under år 1924 må komma att handlägga ärenden rörande omförmälda lån, ett belopp av 5,000 kronor.

Åtgärder för fysisk utbildning.

Åtgärder för fysisk utbildning.

241:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 252) har riksdagen i riksstaten upptagit det ordinarie anslaget till gymnastiska centralinstitutet med ett belopp av 72,700 kronor.

242:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 253) har riksdagen för budgetåret 1923—1924 anvisat

Åtgärder för fysisk utbildning.

dels till extra personal vid gymnastiska centralinstitutet m. m. ett extra anslag av 4,010 kronor, att utgå med den fördelning, som av Eders Kungl. Maj:t bestämmes;

dels ock till inköp av litteratur och bokbindning för institutets bibliotek ett extra reservationsanslag av 600 kronor.

243:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 254) har riksdagen till understödjande av idrotten anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 90,000 kronor, därav till svenska gymnastikförbundet 40,000 kronor, att utgå på de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna skäl bestämma.

244:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 255) har riksdagen till understödjande av skididrotten bland ungdomen anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 20,000 kronor, att utgå på de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott bestämma.

Understöd åt vetenskap, vitterhet och konst m. m.

245:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 256) har riksdagen till svenska fornskriftsällskapet för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 2,000 kronor, under villkor att sällskapet kostnadsfritt för statens räkning avlämnar 150 exemplar av sina under år 1923 utgivna arbeten.

Understöd åt vetenskap, vitterhet och konst m. m.

246:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 257) har riksdagen till understöd åt samfundet för utgivande av handskrifter rörande Skandinaviens historia för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 1,000 kronor, under villkor att samfundet till ecklesiastikdepartementet avlämnar 50 exemplar av den för år 1923 avsedda publikationen.

Understöd åt
vetenskap,
vitterhet och
konst m. m.

247:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 258) har riksdagen till understödjande av svenska vitterhetssamfundets verksamhet under år 1923 anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 2,000 kronor, att utgå på de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna skäl bestämma.

248:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 259) har riksdagen till understöd för utgivande av ytterligare två band av tidskriften Acta mathematica för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 12,000 kronor, att utgå på de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt bestämma.

249:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 260) har riksdagen för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 6,000 kronor att på de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt bestämma, användas till understöd för utgivande under år 1923 av tidskriften »Svenska landsmål och svenskt folkliv».

250:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 261) har riksdagen till fortsatt systematisk undersökning av svenska folkmål för budgetåret 1923 —1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 26,000 kronor att utgå på de närmare villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt bestämma.

251:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 262) har riksdagen till systematisk undersökning av sydsvenska folkmål för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 3,500 kronor att utgå på de närmare villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt bestämma.

252:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 263) föreslagit riksdagen medgiva, att det på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisade förslagsanslaget, högst, å 4,000 kronor till arvode under förra halvåret 1923 åt ortnamnskommitténs sekreterare med erforderliga biträden må användas intill den 1 juli 1924 till bestridande av sådana kostnader för ortnamnskommittén, som föranledas av kommitténs, på sätt departementschefen under punkt 263 i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 8 januari 1923 angivit, begränsade arbetsuppgifter.

Eders Kungl. Maj:ts förslag innebär en begränsning av ortnamnskommitténs arbeten till allenast tillfälliga namnregleringsärenden. Enligt vad riksdagen inhämtat, återstå emellertid vissa arbeten å kommitténs stora länsundersökningar, nämligen korrekturläsning å några ark av de i övrigt tryckfärdiga undersökningarna av ortnamnen i Älvsborgs och Värmlands län, vilka undersökningars verkställande samt befordrande till trycket bekostats förmedelst på enskild väg insamlade medel. Då dessa arbeten äro så nära sin fullbordan, vore det givetvis en från flera synpunkter olämplig anordning att låta desamma anstå, och då vidare de kostnader, som ifrågavarande korrekturläsning betingar, läro uppgå till synnerligen blygsamt belopp och väl torde kunna inrymmas i förenämnda belopp av 4,000 kronor, har riksdagen ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag med den ändring, att av berörda summa å 4,000 kronor erforderligt belopp även må utgå till gäldande av kostnaderna för nämnda korrekturläsning.

Understöd åt
vetenskap,
vitterhet och
konst m. m.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen medgivit, att det på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisade förslagsanslaget, högst, å 4,000 kronor till arvode under förra halvåret 1923 åt ortnamnskommitténs sekreterare med erforderliga biträden må användas intill den 1 juli 1924 till bestridande av sådana kostnader för ortnamnskommittén, som föranledas av kommitténs, på sätt departementschefen under punkt 263 i statsrådsprotokollet över eklestistikärenden den 8 januari 1923 samt riksdagen här ovan angivit, begränsade arbetsuppgifter.

253:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 264) har riksdagen till främjande av föreningen Pietas verksamhet under år 1923 anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 2,000 kronor, under villkor att föreningen till statens historiska museum med äganderätt överlämnar genom föreningens försorg utförda fotografier, register och beskrivningar över behandlade föremål.

254:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 265) har riksdagen av det år 1922 till årliga understöd under åren 1923—1925 åt inhemska skönlitterära författare av utmärkt förtjänst beviljade anslaget av 60,000 kronor, att användas enligt av riksdagen angivna grunder och villkor, för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 20,000 kronor.

Understöd åt
vetenskap,
vitterhet och
konst m. m.

255:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts (punkt 266) därom gjorda framställning har riksdagen av det år 1919 såsom understöd åt docenten Olof Östergren för fullföljande och avslutande under åren 1920—1929 av hans arbete »Nusvensk ordbok» beviljade anslaget å 56,000 kronor för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 5,500 kronor.

256:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 267) har riksdagen till främjande av svenska naturskyddsföreningens verksamhet för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 3,000 kronor, att utgå under de villkor, som av Eders Kungl. Maj:t bestämmas.

257:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 268) har riksdagen av det av 1920 års riksdag såsom bidrag till bekostande av professor J. G. Anderssons naturhistoriska insamlingar i Kina beviljade beloppet, 90,000 kronor, för budgetåret 1923—1924 anvisat såsom extra anslag återstående beloppet, 30,000 kronor, att utgå under de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt fastställa.

258:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 269) har riksdagen för beredande av delaktighet under år 1924 för Sverige i Ramsay Memorial Fund av det utav 1920 års riksdag beviljade anslaget av 27,000 kronor anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 5,400 kronor att utgå efter Eders Kungl. Maj:ts beprövande och på de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna skäligt föreskriva.

259:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 270) har riksdagen till understöd åt ryske undersåten Alexander Sibiriakoff för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 3,000 kronor.

260:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 271) har riksdagen till utredigering i tryckfärdigt skick av framlidne revisionssekreteraren Nils Anderssons efterlämnade samlingar av äldre svensk folkmusik anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 10,000 kronor att utgå på de villkor, som av Eders Kungl. Maj:t bestämmas.

261:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 272) har riksdagen

Understöd åt
vetenskap,
vitterhet och
konst m. m.

dels i riksstaten upptagit det ordinarie reservationsanslaget till resestipendier samt läroböckers, tidskrifters och lärda verks utgivande under ändrad titel »till utgivande av tidskrifter, lärda verk och läroböcker» med ett belopp av 150,000 kronor;

dels ock till förstärkande av samma reservationsanslag för budgetåret 1923—1924 beviljat ett extra anslag av 25,000 kronor.

Diverse.

262:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 273) har riksdagen höjt det i riksstaten uppförda ordinarie förslagsanslaget till ålderstillägg från dess nuvarande årsbelopp, 110,000 kronor, med 90,000 kronor till 200,000 kronor.

Diverse.

263:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom (punkt 274) gjorda framställning har riksdagen i riksstaten upptagit det ordinarie förslagsanslaget till rese- och traktamentspenningar med oförändrat årsbelopp, 220,000 kronor.

264:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 275) har riksdagen höjt det i riksstaten uppförda ordinarie reservationsanslaget till extra utgifter från dess nuvarande årsbelopp, 75,000 kronor, med 45,000 kronor till 120,000 kronor.

265:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 276) har riksdagen med uteslutande ur riksstaten av ordinarie förslagsanslaget till kommittéer och utredningar genom sakkunniga med ett nuvarande helårsbelopp av 450,000 kronor, därstädes för samma ändamål upptagit ett ordinarie reservationsanslag å 150,000 kronor.

266:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 277) har riksdagen

dels i riksstaten upptagit det ordinarie förslagsanslaget till skrivmaterialier och expenser, ved m. m. med ett belopp av 290,000 kronor (därav till domkapitlens expeditioner högst 33,000 kronor),

dels ock förklarar hinder icke möta för Eders Kungl. Maj:t att

Diverse. till täckande av brister i domkapitlens stater, utöver det belopp av högst 16,500 kronor, som enligt beslut av 1922 års riksdag må från ifrågavarande anslag under tiden 1 januari—30 juni 1923 utgå till domkapitlens expeditioner, från anslaget anvisa ytterligare högst 3,000 kronor.

Stockholm den 7 april 1923.

Med undersätlig vördnad.
